Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 279 | Łódź, Wtorek, 4 Grudnia 1934 r. | צוועלפטער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג, כז כסלו תרצ״ה | № 279

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

סטאלין אין לענינגראד

ער איז געקומען מיט זיינע נאהענסטע מיטארבייטער, כדי אנטייל־צונעהמען אין דער אויספארשונג וועגן מארד איבער קיראוו׳ן

מאסקווא, 3 (ספ. טעל.)

די פארמארדונג פון דעם דריטען סעקרעטאר פון פאליטישען ביורא פון דער קאמוניסטישער פארטיי האט געמאכט א גרויסען רושם אין רוס־לאנד.

די אויספארשונג ליגט אין די הענד פון גע־נעראל־פראקוראר אקולאוו, וועלכער איז גלייך א רויסגעפלויגען מיט אן אעראפלאן פון מאסקווא קיין לענינגראד.

וועגען דעם מארד גופא געהען ארום פער־שידענע קלאנגען, פון איין זייט שמועסט מען, אז קיראוו איז דערהרגעט געווארען צוליב זיין שארפען קורס אין בעצוג צו די פארטייאישע ארגאניזאציעס אין לענינגראד. ווייטער דערצעהלט מען, אז קי־ראוו האט געהאט אין די לעצטע 2 יאהר א וואקל־דיגע שטעלונג בנוגע דער „פארטיי-ליניע"... א דריטע ווערסיע איז, אז קיראוו איז דערהרג׳עט גע־ווארען דורך א פארשטעהער פון נייעם ארגאני־זאציאנעלען שטראם, וועלכער געפינט זיך אין דער פארטיי.

אלע רעגירונגס־בנינים זענען בעוואכט דורך שווער־אפטיילונגען, און לענינגראד זענען פארגע־קומען מאסען־ארעסטען, בעזונדערס אין דער אר־בייטער־און־פויערים־אינספעקציע, וואו דער מער־דער לעאניד ניקאלאיעוו האט געארבייט אויף א פעראנטווארטליכען פאסטען. דער מערדער איז א קאמוניסט.

מאסקווא, 3 (ספ. טעל.)

די אויספארשונג אין מארד איבער קיראוו׳ן געהמט ארום ברייטע קרייזען, אלע פרטים ווערען אבער געהאלטען שטארק בסוד.

א גרויסע סענסאציע אין די פאליטישע קרייזען האט ארויסגערופען דער אומשטאנד, וואס סטאלין האט זיך שטארק פעראינטערעסירט מיט דעם מארד, סטאלין איז נעכטען צוזאמען מיט ווארא־שילאוו אנגעקומען קיין לענינגראד, ער האט זיך באלד פעראינטערעסירט מיט׳ן גאנג פון דער אויס־פארשונג.

בערלין, 3 (ספ. טעל.)

די דייטשע אינפארמאציע־ביורא מעלדעט פון מאסקווע, אז דער פאלקס־קאמיסאר פאר אינערד־ליכע ענינים יאגאדא איז ארויסגעפאהרען קיין לענינ־גראד, וואו ער וועט פיהרען די אויספארשונג.

לענינגראד, 3 (ספ. טעל.)

„טאסס" טיילט מיט, אז אלע פאבריקען האר־בען איבערגעריסען די ארבייט, כדי אפצוגעבען כבוד דעם ערמארדעטען קיראוו.

ריגא, 3 (אטע)

פון מאסקווא טיילט מען מיט, אז מיט א יאהר צוריק בעת דער „טשיסטקע" איז דער מערדער לעאניד ביקאלאיעוו בעזייטיגט געווארען פון זיין אמט אין דער ארבייטער־און־פויערים־אינספעקציע.

מאסקווא, 3 (ספ. טעל.)

דער פוילישער „שארזש-דע-אפער" האט בע־זוכט דעם אויסערן-קאמיסאריאט און קאנדאלירט צוליבן טראגישען טויט פון קיראוון.

מאסקווא, 3 (ספ. טעל.)

מארגען וועט די טרומנע מיט קיראוון איבער געפיהרט ווערען קיין מאסקווא. דאנערשטאג וועט פארקומען די לוויה פון רויטען-פלאץ און לענין־מאוזאלעאום.

בערלין, 3 (ספ. טעל.)

די דייטשע אינפארמאציע-ביורא מעלדעט פון מאסקווא. אז אלס קיראוו׳ס פערטרעטער אין צענטראל-קאמיטעט פון דער פארטיי וועט בע־שטימט ווערען מיקאיאן, וועלכער איז איינער פון די נאהענסטע פריינד פון סטאלינען.

מאסקווא, 3 (ספ. טעל.)

דער צענטראלער אויספיהרונגס-קאמיטעט האט בעשלאסען שנעל אדורכצופיהרען די אויס־פארשונג וועגען די פערזאנען, וועלכע זענען שול־דיג אין אטענטאט. די פונעטוועלע טויט-אורטיילען דארפען גלייך אויסגעפיהרט ווערען, נישט וואר־טענדיג אויף דער רעצידיע פון „וציק".

די דייטשען האבען נישט רעזיגנירט

פון פוילישען איבער-שלעזיען

לאנדאן, 3 (ספ. טעל.)

אין אן ארטיקעל „היטלער׳ס בעדינגונגען צוריקצוקומען קיין גענף" שרייבט דער ארגאן פון לארד ראטערמער: די דייטשען פערלאנגען 1) צו־ריקגעבען די דייטשען אלע פערלוירענע אפריקא־נישע קאלאניעס. 2) לעזען די פראגע פון פוילישען קארידאר און פון דאנציג, 3) הערכערען די בע־וואפענונגען.

ווי די צייטונג שרייבט שטאמט די ידיעה פון א זעהר קאמפעטענטער קוועלע.

שרעקליכע פערפלייצונג אין אויסטראליען

מעלבורן, 3 (ספ. טעל.)

די פערפלייצונג אין מעלבורן נעמט אן קא־טאסטראפאלע פארמען. פיל בריקען זענען איבער געריסען געווארען. די איבעריגע זענען בעדראהט איינצופאלען. די שטאט קווירופ איז עוואקואירט געווארען. די שיף „קאראמקא" מיט 17 מענשען איז אונטערגעגאנגען.

אונרוהען אין אטענער אוניווערזיטעט

אטען, 3 (ספ. טעל.)

אויפ׳ן פילאזאפישען פאקולטעט אין אוני־ווערזיטעט איז געקומען צו צוזאמענשטויסען צווי־שען קאמוניזירענדע סטודענטען מיט די רעכטע גרופירונגען, 50 סטודענטען זענען פערוואונדעט געווארען, דער פילאזאפישער פאקולטעט איז גע־שלאסען געווארען.

דער שרעקליכער סר-הכל

פון שטורם-ווינד אויף די פיליפינען-אינזעל

לאנדאן, 3 (ספ. טעל.) פון מאנילא מעלדעט מען: די שאדענס, וואס זענען געמאכט גע־ווארען דורך דעם שטורם ווינד דעם פערגאנגענעם דאנערשטאג זענען זעהר גרויס 18 פערזאן זענען אומגעקומען, 70 פערוואונדעט געווארען. עטליכע צעהנדליג מענשען זענען פערשוואונדען געווארען. די שיף „פולאפאן" מיט 20 מענשען איז אונטער־געגאנגען. די שאדענס בעטרעפען עטליכע מיליאן דאלאר.

רעדעס פון וויצע-מיניסטער און ווארשאווער פרעזידענט

אויפ׳ן קורס פאר שטאטישע בעאמטע

ווארשא, 3 (טעלעפאניש).

היינט האט זיך פייערליך געעפענט דער געזעלשאפטליך - זעלבסטפערוואלטונגס - קורס פאר שטאטישע בעאמטע.

מיט גרויסע רעדעס זענען ארויסגעטרעטען דער וויצע אינערן מיניסטער קארסאק און דער ווארשאווער שטאט פרעזידענט סטאזשינסקי.

וויפיל וועלען די דייטשען דארפען בעצאהלען

פאר די גרובען אין סאאר-געביט

רוים, 3 (ספ. טעל.)

נעכטען האט „דער קאמיטעט פון 3" צו־לייטען מיטן פלעביסציט אין סאאר-געביט אפגע־האלטען 2 זיצונגען, בעת וועלכער די פראנצוי־זישע און דייטשע זאכקענער האבען פאראפירט דעם ערשטען אפמאך, וועלכער שטעלט פעסט די גלא־באלע סומע וועלכע די דייטשען דארפען בעצאה־לען פאר די גרובען אין סאאר-געביט.

לאוואל ארויסגעפאהרען קיין גענף

פאריז, 3 (ספ. טעל.)

דער פראנצויזישער אויסערן-מיניסטער לאוואל פאהרט היינט אין אווענד ארויס קיין גענף.

אין דאנציג אזוי ווי אין היטלער-דייטשלאנד

דאנציג, 3 (ספ. טעל.)

שבת איז דא ארעסטירט געווארען דער באר־העכסטער מיטארבייטער פון גאזו. פרעזידענט דער ראזשניג־גאוארג שטרייטער.

ס׳איז אויך ארעסטירט געווארען דער לייטער פון דער פאליטישער פאליציי אין דאנציג קריגער. קריגער איז א געגנער פון דער איצטיגער ארבייט אין דער היטלעריסטער פאליציי.

גרויסע שרפה אין קאליש

קאליש, 3 (ספ. טעל.)

דא איז אויסגעבראכען א שרפה אין דער גרויסער שפיצען־פאבריק פון סאמועל פלאק, אין לאגער האט זיך פונקט געפינען פאר א מיליאן זל. סחורה, די פייערלעשער האט זיך איינגעגעבען דעם לאגער אפצוראטעווען, דער שאדען בעטרעפט 50 טויזענד זלאטיס.

ריבענטראפ צוריק אין בערלין

פאריז, 3 (ספ. טעל.)

פאן ריבענטראפ איז ארויסגעפאהרען צוריק קיין בערלין.

צוזאמענשטויס מיט היטלעריסטען אין ניו-יארק

8 פערוואונדעטע

ניו יארק, (יט״א) אין צוזאמענהאנג מיט א פראפאגאנדע מיטינג, וואס איז ארגאניזירט גע־ווארען דורך דער נאציסטישער ארגאניזאציע „פריינד פון נייעם דייטשלאנד" איז צוליב אנגריי־פען א יוד אויסגעבראכען א געשלעג צווישען די פערזאמעלטע היטלעריסטען און זייער געגנער. 8 פערזאן זענען דערביי פערוואונדעט געווארען. די אנגעקומענע פאליציי האט ארעסטירט 6 פערזאן,

נאהענטער קאנפליקט

צווישען דער רייכסוועהר און די ס.ס.-אפטיילונגען

ס׳שטעהען פאר ענדליכע געשעהענישען ווי דעם 30 יוני

לאנדאן, 3 (ספ. טעל.)

דער בערלינער קארעספאנדענט פון „טיימס" זעהט פאר א נאהענטען קאנפליקט צווישען דער רייכסוועהר און די אפטיילונגען פון די שטורם־שטאפעטען. די לאגע איז אזעלכע, ווי ס׳איז גע־ווען פאר׳ן 30. יוני.

בערלין, 3 (ספ. טעל.)

דער שעף פון די שטורם-אפטיילונגען לוטצע האט געהאלטען א רעדע, אין וועלכע ער האט געפאדערט ריקזיכטסלאזע געהארכזאמקייט פאר היט־לער׳ן. ער האט געדראהט מיט די קאנסעקווענצען פון 30. יוני.

אז מ׳קלינגט איז חגא...

גערינג זאגט, אז דער נאצ. סאציא־ליסטישער רעזשים וועט איצט נישט צוזאמענברעכען

בערלין, 3 (ספ. טעל.)

די דייטשע מיניסטארען האבען אנגעהויבען צו רעדען... נעכטען האט גערינג געהאלטען א גרויסע רעדע, אין וועלכער ער האט געזאגט, אז ס׳האבען א טעות די, וועלכע האלטען, אז דער נאציאנאל-סאציאליסטישער רעזשים וועט דעם ווינ־טער צוזאמענברעכען. די נאציס האבען שטארקע נערוועןו און וועלען אויך דאסמאל זיגען. די, וואס ברעכנען אריין אונרוהען, וועלען סוף כל סוף א־ריינפאלען אין פרעמיער׳ס „הענד".

איבערגעהענדיג צו דער פראגע פון דער דייטשער ענטוואפנונג האט גערינג געזאגט, אז נאר דער, ווער ס׳האט א שארפע שווערד ביי דער זייט, האט רוה און גענימט פון שלום.

דינאַמיט אונטער א שוהל אין דייטשלאנד
דער גאַנצער בנין איז הרוב געוואָרען

בערלין, 3 (יט"א טעלעגראַפיש)
אין דער שטאָט אַרהען (וועסטפאליען) האָט מען אונטערגעלעגט דינאַמיט אונטער דער סינאַגאָגע, דער גאַנצער בנין פון דער סינאַגאָגע איז חרוב געוואָרען.

די דייטשע אריסטאקראטען
מוזען בעווייזען, אַז זיי שטאַמען נישט פון יודען

בערלין, 3 (ספ. טעל.)
ס'איז אַרויסגעגעבען אַ פעראָרדנונג, אַז ביז'ן 1 יאַנואַר 1935 מוזען אַלע אַריסטאָקראַטען צושטעלען בעווייזען, אַז אין זייער בלוט פליסט ריין אַריש בלוט, זיי וועלען מוזען בעווייזען, אַז זייט'ן יאָהר 1800 געפינט זיך נישט אין זייער משפחה קיין יוד.

העריא איז קראנק

פאַריז, 3 (ספ. טעל.)
מינ. העריאָ איז ערנסט קראַנק געוואָרען אויף „בלינדע קישקע", וועט מוז פערבלייבען אין בעט אַ געוויסע צייט.

סאוועטישער געזאנדטער ביים רומענישען אויסערן=מיניסטער

בוקאַרעשט, 3 (ספ. טעל.)
דער מינ. טיטולעסקו האָט נעכטען אויפגענומען דעם ניי־באַשטימטען סאָוועטישען געזאַנדטען אָסטראָווסקי און מיט איהם אָפּגעהאַלטען אַ לענגערען געשפרעך.
אין אַן אינטערוויו מיט צייטונגס־פאָרשטעער האָט אָסטראָווסקי ערקלערט, אַז ער וועט זיך בעמיהען צו פערשטאַרקען די גוטע שכנות'דיגע בעציהונגען צווישען ביידע פעלקער.

הונגער=שטרייק פון 800 קראנקע אין שפיטאל אין ווארשא
צוליב איינפיהרען א דיעטישע קוך

וואַרשאַ, 3 (טעלעפאָניש)
נעכטען איז אויסגעבראָכען אַ הונגער־שטרייק פון 800 קראַנקע אין דער אוניווערזיטעטס־שפיטאַל „דזשעטשאַנטקאַ יעזוס" די קראַנקע האָבען זיך אָפּגעזאָגט אָנצונעהמען דאָס שפיטאַל־עסען דערפאַר, ווייל ס'איז פעראָרדענט געוואָרען, אַז אַנשטאָט פיר מאָל אַ טאָג עסען זאָלען זיי פון היינט אָן בעקומען 3 מאָל אַ טאָג.
ווי די שפיטאַל־מאַכט ערקלערט, האָבען די קראַנקע נישט פערשטאַנען די פעראָרדנונג פון דער שפיטאַל־דירעקציע, ס'איז נעמליך בעשלאָסען איינצופיהרען אַ דיעטישע קוך דעריבער מוזען די מאָהלצייטען אַנדערש פערטיילט ווערען.

דייטשלאנד וועט נישט אפשטעלען די פערפאלגונגען געגען יודען
ערקלערונג פון דייטשען אינערן=מיניסטער

בערלין, 3 (יט"א טעלעגראַפיש)
דער אינערן־מיניסטער האָט אויף אַ מאַסען־מיטינג אין כעמניץ ערקלערט, אַז דייטשלאַנד קען נישט אָננעהמען די אָפּערטע פון אינטערנאַציאָנאַלען יודענטום, לויט וועלכען יודען זענען גרייט אָפּצושטעלען דעם בויקאָט אויב דייטשלאַנד וועט ענדערען איהר בעציהונג צו יודען.
די דייטשען, האָט דער מיניסטער ערקלערט, וועלען זיך נישט אָפּשטעלען פאַר קיין שום שוועריגקייטען.

דער שטח ערד איז חולה
וואס יודען האבען בעקומען פון דער א"י-רעגירונג

ירושלים, 3 (יט"א טעלעגראַפיש)
דער שטח באָדען אין חולה, וואָס איז איבערגעגעבען געוואָרען צו יודען בעטרעפט 57 טויזענד דונאַם. די יודען זענען מחויב אַדורכצופיהרען די אַרבייט אויפ'ן גאַנצען שטח. אַ טייל אַראַבישע פאַכטער וועלען ווייטער בלייבען זיצען אויף דעם באָדען. די אונטערהאַנדלונגען וועגען דעם באָדען זענען נאָך געפיהרט געוואָרען פון ווייצמאַנ'ען און אַרלאָזאָראָוו'ן. די עקזעקוטיווע האָט איצט די פערהאַנדלונגען פערענדיגט.

די בעלגישע מאכט האט אויפגעהערט צו פערפאלגען די פליטים פון דייטשלאנד

בריסעל, 3 (יט"א טעלעגראַפיש)
די מאַכט האָט אויפגעהערט צו פערפאָלגען די יודישע פליטים פון דייטשלאַנד. די אַלע וואָס זענען ביז יעצט געווען אין אַרעסט זענען בעפרייט געוואָרען.

10 אוקראינער בעפרייט געווארן פון בערעזע

לעמבערג, 3 (ספ. טעל.)
די אוקראַאינישע פרעסע טיילט מיט, אַז פון איזאָלאַציע־לאַגער אין בערעזאַ זענען דעם 29־טען ה. ח. בעפרייט געוואָרען 10 אוקראַאינער צוזאַמען מיט 16 אַנדערע איזאָלירטע, צווישען די בעפרייטע געפינט זיך אינזשיניער באָהאַטשעווסקי, פילאָזאָף מאַגיסטער איוואַנטשוק און איבנש. באַריס.

Dr. med.
R.Zalcwasser
כירורג
ציגעל=גאַס 19, טעל. 125-17
נעמט אָן פון 1–2 און פון 4–6 נאָכמ.

Dr.
Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל-גאַס 11, טעל. 238=02
נעהמט אָן אין הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע
נעמט אָן פון 8–12 בייטאָג און פון 4–9 אָווענד.

וויכטיג פאַר דער בעפעלקערונג פון גייערס ראַיאָן!
דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, אַז עס איז ערעפענט געוואָרען
אַנ'אַמבולאַטאָריום
ביים פעראיין „נותן לחם"
10 נאַוואַ=זאַזשעוויסקאַ 10
גייערס ראַיאָן — טעל. 189-39
וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפ'ן אָרט פון 9 פריה ביז 7 אָווענד.
שיקט אַרויס דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען מיט וויזיטען אַהיים ווי אויך
דענטיסטישע הילף.
איינשפריצונגען מיט דורכליכטונגען אין דער אַמבולאַטאָריע און אויסער דער אַמבולאַטאָריע.
נעהמט אויך אָן געבורטען און אַלע אַרט אָנטליזען.
די פערוואַלטונג.

שייטלען
מיט פאַריזער שרינדען
ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאַסיג און רעיעל אויסגעאַרבייט
צו ביליגע פרייזען
ביי **קערש**, סטווראַוואַ 15

אוירען, נאָז און האַלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z.Rakowski
פיעטריקאַווער 67, טעל. 127-81
נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (צוועי-אָפּעראַציע א. ז. וו.) ווי אויך אַמבולאַטאָרישע פון 11–1 און פון 5–8 אָוונט.

Dr. med.
Haltrecht
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט-און געשלעכטס קראַנקהייטען
פיעטריקאַווער 10, טעל. 245-21
נעמט אָן פון 8—11 פריה און פון 1³⁰—2³⁰ מיטאָג און פון 5—9 אָווענד.
זונטאָג פון 10—1 בייטאָג.
אַלע אַרט אַנאַליזען.
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען פאַר פראַזען אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.

לעכער אויף דער **מאַשין**
ווערען אַנגענומען אויסצונייען ביי
ג. נאַרדמאַן, שרודמיעסקאַ 8

א הערצליכען „מזל-טוב" ווינשען מיר אונזער געעהרטען וויצע-פרעזעס
ר' הערש וויעלונסקי
צום געבורט פון זיין אייניקל יוסף נ"י ווי אויך די עלטערן ה' ברוך מאיר און פרוי ווינשען מיר אַ גרינגע ערציהונג און זאָלען זוכה זיין איהם מגדל צו זיין לתורה ולחופה ולמעש"ט.
די פערוואַלטונג פון
„גמילת חסדים"
גרינער מאַרק 7.

ענטשולדיגונג!
פאַר מיין נישט טאַקטישען אַרויסטריט לגבי דעם שטעפער-צעך אין ענין ישראל לענגא
בעט איך ענטשולדיגונג און פערזיכער אַז אַזעלכעס וועט זיך מער נישט ווידערהאָלען.
שלמה רובינשטיין
לאַגעווניצקאַ 4
שטעפער-מייסטער.

שבועה דאורייתא
דאָנערשטאָג, דעם 8-טען דעצ.
11 אַ זייגער פאַרמיטאָג, וועט שווערען אין דער אַלטשטעטישער שוהל ר' הערש קאַמיאַנקאַ אין דער אַנוועזענהייט פון ב"ד וועגען אַ סומע פון 4000 זל. וואָס מיר קומט פון איהם לויט פסק פון ב"ד
מיט אַכטונג
ישראל שמואל קראַקאָווסקי

Dr. **Artur Banasz**
כירורג-אוראָלאָג
וואָלטשאַנסקאַ 23
טעלעפאָן 139-88.
נעהמט אָן פון 4–6 נאָכמיטאָג.

פאַר **גאַרד,** ביזשוטעריע
און לאַמבאַרד- קוויטען
צאָהלט די העכסטע פרייזען
אליעזר פיאלקא
פיעטריקאַווער 7.

Dr. med.
Leon Familier
אינערליכע און קינדער-קראַנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען אויף
6.שערפיעז 37 (בענעדיקטאַ)
נעהמט אָן פון 5–7 נאָכמ.

Dr
Wajnberg
ספּעצ. פון לונגע, האַרץ און סקלעראָזי-קראַנקהייטען
וואוינט יעצט פיעטריקאַווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אָן פון 9–10 פריה, 3–5, 8–9 אָוו.

שיך
די לעצטע מאָדעלען פון עלעגאַנטע פון דער פירמע
A. OGÓREK
11 ZAWADZKA 11
קען מען בעוואונדערן אויף דער ערשטער קאַרנאַוואַל-
מאָדע=רעוויו
p. t. „DERNIER-CRI"
Sala Malinowa Grand Hotelu אין
דאָנערשטאָג דעם 6 דעצעמבער 5 נאָכמ.
און 10 אָווענד — אויפ'ן דאַנסינג.

די 1-טע און ביליגסטע קוועלע פון
רעשטען
אויף פאַלטענס און אַנציגער
פון די בעסטע ביליצער און טאַמאַשאָווער סחורות, די מאָדערנסטע מוסטערן, אין אַ גרויסען אויסוואַהל, בעקומט מען נאָר ביי
R. Szczęśliwy
לאָדז, 5 נאַוואָמיעסקאַ 5
טעל. 156-09
נערענקט, פראָנט 2 שטאָק.
גערעקט, פראָנט 2 שטאָק.

סענסאַציע, געדענקט די אַדרעס!
קליידער, אַנצוגען, פאַלטאָס, סוועטערס ווי אויך פוטער און וועש
וואַשט, רייניגט בעמיש און פאַרבט
רעיעל און צו קאָנקורענץ=פרייזען
די בעוואוסטע יודישע בעמישע
וועשעריי און פאַרבעריי
„עריקא"
מליבאַרסקאַ 2, (ביים רוג בזשעזשינער)
אונזערע פרייזען: פון 4 זל. אַנ'אַנצוג, פון 1,50 זל. אַ קלייד, פון 75 גר. אַ סוועטער, אַ ווינטער-פאַלטאָן פון 4 זל. אַנ'איבערהעמד 50 גר. אַ קאָלנער 15 גר.

בעקאַנטמאַכונג.
דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט די ג' געסט, אַז נאָך אַ גרינדליכען רעמאָנט איז געעפענט געוואָרען אויפ'ן ווינטער-סעזאָן דער גוט-בעקאַנטער
פענסיאָנאַט שער פון גלאָוונאָ נאָווי = אָטוואָצק
און עמפּפעהלט וואַרימע צימערן מיט אַלע בעקוועמליכקייטען, אויך ראַדיאָ, ספּאָרט-פּלאַץ, גאַרטען און אַנד. ספּאָרט-פערוויילונגען. כשר'ע געשמאַקע קוך. סאָלידע בעדינונג! טעלעפאָן אין פענסיאָנאַט. צוגענגליכע פרייזען.
אַדרעס: אינפאָרמאַציעס אויפ'ן אָרט. אַדרעס:
Pensjonat SZER, Głowno,
Nowy=Otwock. Skrz. poczt. 6, tel. 26.

אָטוואָצק — קלימאַטישע וואַלד-סטאַציע
7.50 זל. טעגליך
Sanatorjum
D-ra med. W. PRZYGODY
לונגען - אָפּטיילונג: ס'ווערען געהיילט לונגען-קראַנקע לויט די נייעסטע מעטאָדען.
כירורגישע אָפּטיילונג: ווערען געמאַכט: אָדמע, איבערברעכונג פון פּראָוואָקסונגען, דורכשניידען פונ'ם נערוו א. ז. וו.
ספּעציעלער פּאַוויליאָן: ריטשאַלט-פרייזען צוגעפּאַסט צו דער איצטיגער קריזיס-צייט נעמען אַרום: פולע אויסהאַלטונג, מעדיצין, אויפזיכט, רענטגען, אַנאַליזען א"אַ כשר'ע קיך! געשמאַקע כשר'ע קיך. כשר'ע קיך!
פאַר רעקאָנוואַלעסצענטען זאָרגפעליגע אויפזיכט.

די אראבישע אקציע אויפ׳ן אינטערנאציאנאלען פארום

אנ׳אראבישע דעלעגאציע קיין זשענעווע און אין די אייראפעאישע הויפטשטעט

ירושלים (יט"א) די אראבישע צייטונג „אהראם" טיילט מיט, אז די אראבישע עקזעקוטיווע גרייט זיך צו שיקען א דעלעגאציע קיין זשענעווע און אין די הויפט־שטעדט פון אייראפא, כדי „צו בעקענען די ברייטע עפענטליכקייט מיט דעם מצב אין ארץ־ישראל".

דער מעמאריאל צום פעלקערבונד ווערט אויסגעארבייט דורך דעם סעקרעטאר פון דער אראבישער עקזעקוטיווע אוני ביי אבדול האדי.

זשענעווע (יט"א) נאך אנ׳איין־יאהריגען איבעררייס האט ווידער אנגעהויבען צו ערשיינען די צייטשריפט „לא נאטיאן אראב", וואס ווערט רעדאגירט דורך די סיריש־אראבישע נאציאנאליסטען עמיר שעקיב ארסלאן און אישאן ביי עלדזשאברי. דער ניי־ערשינענער נומער פון דער צייטשריפט צייכענט זיך אויס מיט בעזונדערס שארפע, דעמאגאגישע אנגריפען אויפ׳ן ציוניזם און טרעט אויך שארף ארויס געגען ענגלאנד און פראנקרייך. גאנץ כאראקטעריסטיש פאר די טענדענצען פון דער „נאסיאן אראב" זענען א רייהע פריינדליכע ארטיקלען און נאטיצען וועגען היטלער־דייטשלאנד.

זאלען בעפרידיגען די בעדערפענישען פון דער א"י אינדוסטריע בעזונדערס ביי בעזארגען די אינדוסטריע מיט מאשינען אויך אויסצואַרבייטען א רייהע ארטיקלען, וועלכע קענען געפינען אין ארץ־ישראל א זיכערען אבזאץ־מארק. די נייע אונטערנעמונג פארנעמט א שטח פון 30 דונאם און בעשעפטיגט שוין קרוב 100 ארבייטער. בראש פון דער נייער אונטערנעמונג שטעהט דער גפוו. דירעקטאר פון דער „הארטונג א.ב." אין דייטשלאנד אלעקסאנדער קרעמענער, וועלכער געהערט צו די בעסטע ספעציאליסטען אויף דעם געביט.

יודישע פרוי־דאקטאר מאכט בלינדע זעהענדיג אהן אנ׳אפעראציע

מאסקווע, (יט"א) יעווגעניא שמערקאוויטש איז דער נאמען פון אנ׳אויגען דאקטאר, וועלכע האט אויסגעפונען א מיטעל ווי אזוי בלינדע זעהענדיג צו מאכען אהן אנ׳אפעראציע. ביז איצט זענען אין דער אקוליסטיק געמאכט געווארען פערזוכען אומצוקעהרען בלינדע זעהונג דורך איבערפלאנצען א געזונדע הארנהויט אין בלינדען אויג, אבער נישט שטענדיג האט זיך די הארנהויט צוזאמענגעוואקסען מיט׳ן אויג.

ד"ר פרוי שמערקאוויטש האט אויסגעפונען א מיטעל, ווי אזוי אויך די דאזיגע אומגליקליכע בלינדע זעהענדיג צו מאכען, זי דערגרייכט עס מיט דער הילף פון אפטאכין, פרעפאראט, וועלכער לייזט ביסלעכווייז אויף די בעלמעס אויפ׳ן אויג און נאכדעם, ווי דאס אויג הייטעל איז בעפרייט פון דעם בעלמע, בעקומט דאס אויג צוריק זיין זעהונגס קראפט.

צווישען די פיל בלינדע, וועלכע ד"ר פרוי שמערקאוויטש האט זעהענדיג געמאכט זענען פערזאן אזעלכע, וואס זענען בלינד געווען איבער 20 יאהר.

ד"ר שמערקאוויטש האט ביז איצט געאר בייט אלס אויגען דאקטאר אין איינער פון די מאסקווער אמבולאטאריעס אין גאנץ אונגינסטיגע בעדינגונגען פאר איהר וויסענשאפטליך עקספערימענטאלער ארבייט.

די טעג האט די געזונדהייטס פערוואלטונג פון מאסקווער סאוויעט פעראָרדענט אויסצוטיילען פאר איהר אין איינעם פון די מאסקווער גרויסע שפיטאלען א בעזונדער קליניק, וואו זי זאל קאנען פארטזעצען איהרע בעאבאכטונגען און פערברייטערן איהר וויסענשאפטליך ארבייט.

ארבישע דעלעגאציע ביים הויך־קאמיסאר

געגען וואס זיי פראטעסטירען אלץ

ירושלים, 3 (יט"א טעלעגראפיש).

נעכטען האט דער הויך־קאמיסאר וואוקאפ אויפגענומען אנ׳אראבישע דעלעגאציע, וועלכע האט זיך בעקלאגט אויף דעם פערקויפען באדען צו יודען. די דעלעגאציע האט זיך אויך בעקלאגט אויף דער יודישער אימיגראציע בפרט אויף דער „אונלעגאלער" יודישער אימיגראציע.

וואוקאפ האט דער דעלעגאציע ערקלערט אז דאס איבערגעבען באדען צו יודען האט א פרינציפיעלער בעדייטונג. וואס שייך דער יודישער אימיגראציע, האט וואוקאפ געענטפערט, אז די רעגירונג היט אפ די אויפנאם פעהיגקייט פון לאנד, אויף דעם פרינציפ שטיצט זי זיך. די לעצטע 2 יאהר — האט דער הויך־קאמיסאר געזאגט — ענטוויקעלט זיך די ארץ־ישראל־ווירטשאפט זעהר שנעל און עס ענטשטעהען דערום שוועריגקייטען אין געפינען די נויטיגע ארבייטער־קרעפטען. די פרעסע בעריכטען וועגען דער יודישער אימיגראציע זענען שטארק איבערגעטריבענע. אין משך פון די ערשטע צעהן חדשים פון יאנואר ביז אקטאבער 1934 זענען קיין ארץ־ישראל אריינגעקומען 36 טויזענד מאן.

וואס שייך דער אזוי־גערופענער אונלעגאלער אימיגראציע, האט די רעגירונג אנגענומען ערנסטע שריט. ס׳זענען אוועקגעשטעלט געווארען ספעציעלע פאליציי אפטיילונגען און ים דינסט. וואוקאפ האט דער דעלעגאציע דערביי בעמערקט, אז אויפ׳ן חשבון דער „אונלעגאלער" אימיגראציע, ווערט אראפגערעכענט א בעדייטענדער טייל סערטיפיקאטען פון די לעצטע צוויי שעדיולן.

ווייטער האט דער הויך־קאמיסאר גערעדט וועגען דעם באדען אין חולה, וואס די רעגירונג האט איבערגעגעבען צו יודען. וואוקאפ האט ער קלערט, אז דאס איבערגעבען דעם באדען צו יודען איז געשעהען מיט דער הסכמה פון דער רעגירונג. וואס שייך דעם לעגיסלאטיוו ראט, וועט ער זיך פריהער בעקענען ווי אזוי ס׳וועלען פונקציאנירען די זעלבסטפערוואלטונגען, און נאך א געוויסער צייט וועלען מארקומען בעראטונגען וועגען אייני־פיהרען דעם לעגיסלאטיוו ראט.

גרעסטע אייזען־גיסעריי אויפ׳ן נאהענטען מזרח איז שוין טעטיג אין חיפה

נייע אינדוסטריעלע אינוועסטיציעס אין ארץ־ישראל

חיפה. (יט"א) די גרעסטע אויפ׳ן נאהענטען מזרח „פאלעסטיין פאונדרי ענד מעטאל ווארקס", וועלכע געפינט זיך אין חיפה האט שוין אנגעהויבען איהרע ערשטע אויסארבייטונגען ווי אייזען־רעהרען, וואגנעס א. ד. גל. ווי מען רעכענט, וועט די גאנצע פראדוקציע אויפגענומען ווערען דורך דעם איבלענדישען מארק אין ארץ־ישראל.

די „אינדוסטריעל ענד פינאנשיעל קאָרפאָרעישן אף פאלעסטיין" האט ארויסגעלאזט נייע 15.000 אקציעס פערגרעסערענדיג דעם קאפיטאל ביז 45.000 פונט. מיט די נייע געלד־מיטלען וועלען געמאכט ווערען נייע אינוועסטיציעס, וואס

ערקלערונג

מיר ערקלערען, אז דער חוב פון צענטראל־קאמיטעט פון „תרבות" אין פוילען איז צו ציהען און צו קאנצענטרירען ארום זיך אלע געזעל שאפטליכע כחות, וואס האבען א פאזיטיווע שטע־לונג צו דער פערשפרייטונג פון דער העברעאישע שפראך אין גלות, דער צ. ק. האט אבער דעם דאזיגען חוב נישט דערפילט. פערקעהרט! עטליכע מענשען, וואס בעהערשען דעם צענטראל־קאמיטעט פון „תרבות" בענוצען זיך מיט כלערליי פארטלען כדי איבערצושטופען און דערווייטערען עהרליכע העברעאיסטן באר דער פאר, ווייל זיי זענען יעצט מצב שענס פארטיי־געגענער.

מיר ערקלערען, אז מיר האבען כסדר געפאדערט פונ׳ם צענטראל־קאמיטעט פון „תרבות" ער זאל מיט אונז שטייען אין קאנטאקט, אבער דאס האט זיך נישט איינגעגעבען. בעזונדערס אין די לעצטע וואכען, ווען עס האט געהאלטען פאר דער תרבות־קאנפערענץ, האבען מיר כסדר געשריבען בריף אין וועלכע מיר האבען געבעטען ער זאל אונז צושיקען זיינע תזכירים און אלע ידיעות און אנווייזונגען, וואס זענען שייך צו דער ארבייט פאר „תרבות"־וואהלען כדי אבער אומזיסט. אונזערע חברים פון דער פראווינץ האבען זיך צו אונז געווענדעט מיר זאלען זיי געבען אנווייזונגען וועגען דער טעכנישער דורכפיהרונג פון די וואהלען, וויפיל מיטגלידער עס דארף האבען די וואהל־קאמיסיע, וויפיל דעלעגאטען יעדע שטאט שיקט, אבער מיר האבען זיי גארנישט געקענט ערקלערען, ווייל דער צענטראל־קאמיטעט פון תרבות האט אויף אונז ארויפגעלייגט א חרם, דהיינו מאנכע מיטגלידער וואס האלטען די ממשלה אין דער האנד. דערווייל אבער האט דער צענטראל־קאמיטעט למשל יא געשיקט דעם גאנצען וואהל־מאטעריאל צו סניפים פון א געוויסער פארטיי, בעת אנדערע נישט מיטגלידער פון דער דאזיגער פארטיי האבען דערפון גארנישט געוואוסט. צום סוף קומען צו אונז אן ידיעות, אז דער צענטראל־קאמיטעט פסל׳ט אין מאנכע ערטער ליסטעס, וואו אונזערע חברים זענען די ליסטען־פיהרער.

מיר דרוקען דערפאר אויס אונזער פערביטערונג און אונזער שארפסטען פראטעסט קעגען דער דאזיגער שענדליכער האנדלונג, וואס גראבט אונטער יעדע מעגליכקייט פון א געמיינזאמער ארבייט אין צווישענפארטייאישע אינסטיטוציעס און וואס איז עליל אין א גרויסע מאס אפצושוואכען און אפשר אפילו אונטערצוגראבען דעם קיום פון תרבות גופא.

מיר ערקלערען עפענטליך, אז די קאנפערענץ וואס דארף זיך צוזאמענקומען איז אינגעגרייט געווארען נישט באר פאר תרבות וועגען, באר קודם־כל אלס א פארטייאישער אינסטרומענט פאר געוויסע פארטייען און מיר זאגען ארויס אונזער בעשעכטיגטען פערדאכט, אז דער צענטראל־קאמיטעט וואס ווען געווען [illegible] קאנפערענץ וועט דינען קודם־כל אלס אפאראט פאר דער דאזיגער פארטיי.

אלס צייכען פון פראטעסט געגען אזא שענדליכער האנדלונג, ערקלערען מיר, אז מיר בעטייליגען זיך נישט אין די וואהלען און נישט אין דער קאנפערענץ.

הועד הפועל של המפלגה הציונית סוציאל. התאחדות בפולין.

וועגען גורל פון די יודען אין סאאר־געביט

פאריז, (יט"א) אין צוזאמענהאנג מיט דער אויספארשונג, וואס די „קאמיסיע פון דריי" מיט באראן אלאיזי בראש, פיהרט וועגען די בעדינגונגען און גאראנטיעס פאר׳ן פלעביסציט אין סאאר־געביט און אין צוזאמענהאנג מיט דער נאהענטסטער סעסיע פון פעלקער־בונד־ראט, האט דער רעוויזיאניסטישער עקזעקוטיוו־קאמיטעט פונאנדער־געשיקט צו אלע מאסגעבענדע אינסטאנצען פון פעלקער־בונד א מעמאראנדום וועגען דער „שוץ פון די יודישע רעכט אין סאאר־געביט".

דער דאזיגער דאקומענט ענטוויקעלט די טעזע אויפ׳ן פרינציפ פון דער „קלאוזולא רעבוס סיק סטאנטיבוס", וועלכע ווערט אגב ברייט אויסגענוצט אין דער דייטשער פראפאגאנדע געגען די נאך־מלחמה־טראקטאטען). לויט וועלכער יעדער אינטערנאציאנאלער אפמאך קען זיין געזעצליך אנגעווענדעט און קען אויסאיבען זיין ווירקונג אויסשליסליך ביי א מצב, יורידיש עהנליך צו דעם וואס האט עקזיסטירט בעת׳ן אונטערשרייבען דעם אפמאך. דורך דער איינפיהרונג פון א ראסיסטישער געזעצגעבונג, א זאך, וואס האט נישט געקענט פאראויסגעזעהן ווערען אין דער צייט פון שליסען דעם ווערסאלער טראקטאט — וואלטען די בעשלוסן, וועלכע זענען נוגע דער טעריטאריע פון סאאר געביט (ווען זיי וואלטען געווען אנגעווענדעט אהן דערגענצענדע פארזיכטס גאראנטיעס) געבראכט צו רעזולטאטען, וועלכע וואלטען נישט נאר נישט געווען אין איינקלאנג מיט די כוונות פון די מחברים פון טראקטאט, נאר וואלטען געשטאנען אין א בולטער סתירה צו די דאזיגע כוונות.

דער מעמאריאל ווענדעט זיך דעריבער צום פעלקערבונד ראט מיט דער בקשה נישט דורכפי־רען די פראצעדור, וואס איז פאראויסגעזעהען געווארען אין ווערסאלער טראקטאט אהן גאראנטיעס, ביי וועלכע די יודען פון סאאר וואלטען געווען געזיכערט — אין פאל ווען דער געביט זאל צוריק איינגעשלאסען ווערען אן דייטשלאנד — געגען דער אנווענדונג פון ראסיסטישער געזעצגעבונג, וועלכע איז אנ׳אויסדריקליכע נעגירונג פון די גרונדזעצליכע פרינציפען פונ׳ם פעלקערבונד.

ראטעוועט אייער געזונד

קראנקע אויף רופטורען (ברוך־קראנקהייטען)

ספעציעלע ארטאפעדישע הייל־גומי־באנדאזשען פון מיין מעטאדע העלפען ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציעס פון אלע מינים ברוך־קראנקהייטען (רופטורען) אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספע־ציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע בויך־באנדאזשען. אויך אויסגעקרימטע רוקען־ביין (הויקערס) ארטאפעדישע הייל־גארסעטן אויף ביינער־שווינדזוכט און אלע אנדערע פעהלערן ארטא־פעדישע הייל־אפאראטען אויף פלאטפוס.

ספעציעלע איינלאגען לויט גיפס־מאדעלען, אויף זשילאקעס־גומי־זאקן לויט מאס. קינסטליכע הענד און פיס –

ספעציעלער אנשטאלט פאר הייל־ארטאפעדיע

Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ

אויס לעמבערג

לאדז, פיראמאוויטשא 9 (אלגינסקא)

(פראנט פארטער), טעל. 177-09 נאהנט פון לאדזער פאבריקס־באהנהויף

בעמערקונג: דאס ערשיינען פון די קראנקע איזאונבעדינגט נויטיג. צאהלרייכע דאנקזאגונגען און דאנק־בריף. (אין זנערזש אויף טלאמאצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

GABINET KOSMETYCZNY
I. NAMIOTOWEJ
ul. Narutowicza 11 front, I piętro
przyjm.: 10–3 i 5–8.
Masaż twarzy, maquillage,
trwałe przyciemnianie
brwi i rzęs, usuwanie
brodawek oraz zbędnego
owłosienia.
Porady bezpłatne.
Ceny przystępne.

DR.
L. Czarnożył
וואוינט יעצט אויף
פיעטריקאווער 62 טעל. 224-94
אין נעהמט אן פון 9.30 ביז 10.30 פארמיטאג
און פון 4–6 נאכמ.
ספעצ. האריץ־קראנקהייטען

דאָס שפּיל פון אינטריגעס אין בערלין
איינער וועט דעם אַנדערען אויפפרעסען

עס זענען שוין פאַריבער פינף חדשים זינט דעם מאָרד־נאַכט פון 30־טען יוני. די וועלט ערוואַרט איצט פון דייטשלאַנד ווידעראַמאָל עפּעס. עס גייען אַרום אַלע מעגליכע קלאַנגען. ס'איז אַן ענליכע שטימונג ווי פאַר אַ האַלב יאָהר צוריק.

פאַקטיש לאָזט זיך בעמערקען אין די קרייזען פון היטלעריסטישען רעזשים אַן אויסערגעוועהנליכע בעוועגלישקייט. אויך די בעזונדערע ריהריגקייט אין דעם געביט פון דער אויסערליכער פּאָליטיק און די פערשטאַרקטע רעדעזעליגקייט פונ'ם קליינעם פּראָפּאַגאַנדע־שרייער — דאָס אַלץ בעווייזט, אַז עפּעס איז נישט אין אָרדנונג.

אין די אויסלענדישע בלעטער האָט זיך פּונקט אַזוי, ווי דאָס איז געווען פאַר דער ערמאָרדונג פון גענעראַל שלייכער ווידעראַמאָל אָנגעהויבען דאָס מין לעזען רעטענישען, אויסלאַנד ערוואַרט אַלץ אַ מין רעוואָלוציאָנערע האַנדלונג פון דער רייכסווער. זי זאָל אויך דאַסמאָל האָבן די כוונה איינאייבעם מיט דער גרויס־אינדוסטרי ענטגילטיג צו בערוהיגען דעם טייל פון די היטלערישע פּאַרטיי־חברים, וועלכע האָבן בייגונגען צום סאָציאַליזם (מ'רופט עס אַפילו אַן באָלשעוויזם), דאָס האָט מען שוין פיל מאָל אָנגעזאָגט. און שטענדיג האָבן די מעשים אויסגעזעהן אַנדערש, ווי מ'האָט פריהער גערעכענט.

ס'איז בישטאָ קיין ספק, אַז אין דריטען רייך זענען ווידעראַמאָל פאַראַן שפּאַלטונגען, און אַז די לייט אין חברים מיטן ד"ר געבעלס אַלס פערבינדעטען ווערען נישט זעהר גוט געזעהען דורך די גרויס־פּעדיינער, וועלכע האַלטען היטלערס קאַפּיטאַליסטישע מלוכה, נאָך פאַר צו ווייניג קאַפּיטאַליסטיש — דאָס איז זיכער! זיכער איז אויך אַז פּונקט ווי פאַרן דרייסיגסטען יוני קעמפען העפטיג איינע געגען דער צווייטער די פערשידענע קליקעס, אָבער מ'מאַכט אויך דאָס מאָל אַ שווערען פעהלער, ווען מ'בעטראַכט די רייכסווער פאַר אַ פּאָליטישען פאַקטאָר, וואָס וועט זיך אין בירגער־קריג שלאָגען פאַר איינעם אָדער פאַרן צווייטען צד.

די סאָציאַל־דעמאָקראַטען האָבן אַמאָל געמאַכט דעם פעהלער, וואָס זי האָט בעטראַכט די רייכסווער פאַר אַ פּאָליטישען פאַקטאָר. אָט די סאָלדאַטען־גרופּע איז אַן'אָרגאַניזאַציע פון בעאַמטע וועלכע דענקען לחלוטין נישט צו שטעלען אין קאַן זייערע פּענסיעס און אַנדערע פּריווילעגיעס. שלייכער איז זיכער געווען אַ טיפּ פון אַ פּאָליטישען גענעראַל, און אַזעלכע ווי ער איז געווען, זענען נאַטירליך פאַרהאַן נאָך אַנדערע. אַ טייל פון זייער פּאָליטישען שפּיל בעשטייט אין דעם צו מאַכען דעם אָנשטעל אַז זי האָבן הינטער זיך די ביקסען פון דער רייכסווער, אָבער די דאָזיגע פּאָליטיקער מיט די גאָלדענע שליפעס קעמפען קיינמאָל נישט מיט דער שווערד, נאָר שטענדיג מיטן קינזשאַל פון אינטריגע.

וואַהרשיינליך אויף דאָס איצטיגע מאָל.

די אַלע אינטריגעס דרייען זיך אַרום דער פּערזאָן פון היטלערן, וועלכען מ'דאַרף האָבן, כדי אין דריטען רייך צו קענען עפּעס דורכצופיהרען, זיין שוואַכער געהירן ווערט געלענקט פון מורא. אַדאָלף היטלער ווייסט, אַז ער איז מעהר נישט זיכער מיט קיין שום פריינדשאַפט. ווייל יעדער פון זיינע פריינד מוז מורא האָבן, אַז אויף איהם וואַרט דערזעלבער גורל, ווי דער העכסטער פיהרער האָט צוגעגרייט פאַר זיינע אַלטע פריינד דעם דרייסיגסטען יוני. היטלער האָט דערפאַר מורא פאַר יעדען איינציגען. צומייסטענס פאַרן גענעראַל געהרינג, וועלכען ער האַלט פאַרן פעהיגסטען געגען־מערדער.

מיט וואָס ס'וועלן זיך דאַסמאָל פאַרענדיגען די אינטריגעס קען קיינער איצט נישט וויסען. עס קאָן זיך ענדיגען דערמיט, וואָס געהרינג וועט פערשווינדען, עס קאָן אָבער זיין אַזוי, אַז גראַד געהרינג וועט דערהויבען ווערען, כדי איהם צו בערוהיגען. עס קאָן פּאַסירען, אַז לעיי זאָל בעקומען די אויבערהאַנד, אָבער פּונקט אַזוי קאָן זיך מאַכען, אַז ס'זאָל קומען די רייהע אויף דער ליסטע פון פּראָאָרטיילטע קאַפּיטאַליסטען, כדי ביי די מאַסען, וועלכע הויבען אָן צו הונגערען, און צו ליידען פון קעלט, צו דערוועקען דעם גלויבען אין סאָציאַלער גערעכטיגקייט. דאָס וואָס דער מיניסטער פון דער רייכסווער בלאָמבערג, איז פּלוצים אָפּגערופען געוואָרען פון זיין אורלויב אין דרעזדען קיין בערלין, קאָן בעדייטען, אַז ער וועט געשטירצט ווערען. עס קאָן אָבער בעדייטען, אַז ער וועט ווייטער בלייבען דער געטרייער פריינד. אויף לאַנג איז ער פּונקט אַזוי ווייניג זיכער, ווי יעדער אַנדערער.

דאָס איינציגע, וואָס איז זיכער, אין די אַלע קאָמבינאַציעס איז: וואָס ס'זאָל נישט פּאַסירען האָט נישט די מינדסטע בעדייטונג פאַרן דער עקזיסטענץ פון רעזשים, וועלכער וועט זיך ענדיגען דאַן, ווען אַלע, וואָס האָבן איצט די מאַכט, וועלען האָבן אויפגעפרעסען אַלצדינג אין זיך אַליין.

געאָרג בערנהאַרד.

טיף יודיש און הויך קולטורעל
א בעזוך ביי'ם שוועדישען הויפּט=ראַבינער דר. ערענפּרייז

א. טראַצקי, אַ מיטאַרבייטער פון דער רוסישער עמיגראַנטישער צייטונג „סעוואָדניאַ" האָט בעזוכט דעם געלערנטען הויפּט־ראַבינער ד"ר מאַרקוס ערענפּרייז אין שטאָקהאָלם און האָט געהאַט מיט איהם אַ שמועס וועגען שווייצאַרישען פּראָצעס וועגען די פּראָטאָקאָלען פון די „זקני ציון" ערענפּרייז האָט זיך בעטייליגט אין פּראָצעס אַלס עקספּערט.

דער קאָרעספּאָנדענט גיט צוערשט אַן'אינטערעסאַנטע כאַראַקטעריסטיק פון ד"ר ערענפּרייז. דאָס איז איינער פון די געבילדעטסטע אייראָפּעער פון אונזער צייט. אין זיין ביבליאָטעק קאָן מען געפינען די ווערק פון אַלע נייסטע און אַלטע דענקער און געלעהרטע אין די פערשידענסטע שפּראַכען, אַ חוץ נאַטירליך יודישע ספרים אָהן אַ שיעור.

דאָס איז אַ געלעהרטער, שריפטשטעלער, דענקער און ראַבינער. מיט איהם קאָן מען רעדען אין וואָסער שפּראַך מען וויל נאָר, ווייל ער בעזיצט אַלע וויכטיגסטע שפּראַכען: ער רעדט פריי פראַנצויזיש, דייטש, ענגליש, רוסיש, פּויליש, שפּאַניש, ער קאָן אַלע סקאַנדינאַווישע שפּראַכען, די באַלקאַנישע, שוין אָפּגערעדט וועגען דעם, אַז ער איז אַן'ערשטראַנגיגער העבראַאיסט און קענער פון דער אַראַבישער שפּראַך, אין דער שוועדישער ליטעראַטור געהערט ער צו איינעם פון די בעסטע סטיליסטען. אַלס שריפטשטעלער, טעאָלאָג און לעקטאָר געהערט ער צו די פּאָפּולערסטע פּערזענליכקייטען אין סקאַנדינאַוויען. ווען מ'האָט איהם געהאָט פאָרגעלייגט דעם כסא הרבנות אין אַטען, האָט די גאַנצע ליטעראַרישע וועלט אין סקאַנדינאַוויען געווירקט, אַז ער זאָל נישט אָוועקפאָהרען. ד"ר ערענפּרייז האָט געווירקט, אַז די ווערק פון ביאַליק, י. ל. פּרץ, שלום עליכם, שניאור, טשערניכאָווסקי, אחד העם, דובנאָוו, שלום אַש א. א. וו. זאָלען ווערען פּאָפּולער צווישען די סקאַנדינאַווישע פעלקער.

— מיינע איינדרוקען פון פּראָצעס? — זאָגט ד"ר ערענפּרייז, — דער פּראָצעס איז נאָך נישט פערענדיגט און מיר וועט נאָכאַמאָל אויסקומען צו זיין אין בערן. דאָס איז אַן'אומאָנגענעהמער, אַ שענדליכער פּראָצעס. ס'איז מיר אויסגעקומען נישט אַזוי ווייט צו געבען עפּעס פאַקטישעס, ווי צו עקספּערטירן, אויסטייטשן וואָס ס'בעדייט אַזוינס משנה, תלמוד, שולחן ערוך, אָט די אַלע ביכער, מיט וועלכע רשעים שרעקען די פאַנטאַזיע פון עם הארצים.

מען טאָר נישט פערגעסען, זאָגט ווייטער ד"ר ערענפּרייז, אַז אויף דער בעשולדיגונגס־באַנק איז נישט געזעסען דער פערבלאָזער קליינער שווייצאַרישער אינטעליגענט פישער, נאָר דאָס יודישע פאָלק. די גאַנצע וועלט האָט אויפמערקזאַם נאָכגעפאָלגט וואָס עס טוט זיך אין בערן.

ווייל אין וואָס בעשטייט די טראַגעדיע פון יודישן פאָלק? נישט אינדעם, וואָס עס איז צושטויבט צווישען די קולטורען פון צעהנדליגער פעלקער און נישט אינדעם, וואָס דאָס פאָלק האָט נישט זיין טעריטאָריע און קיין אייגענטליכע שפּראַך. די טראַגעדיע ליגט אין עפּעס אַנדערש. יודען האָבן פיינד און פריינד, אָבער זיי האָבן נישט דעם נויטיגען רוקען=ביין. די סאָציאַלע סטרוקטור פון די יודען איז טיף דראַמאַטיש און איז אַ רעזולטאַט פון די היסטאָרישע בעדינגונגען, אין וועלכע די יודען איז אויסגעקומען צו לעבען. נישט די צושטערונג פון ירושלים, נישט די עפּאָכעס פון גלות, נישט די שפּאַנישע אויטאָ־דאַ־פע'ס האָבען נישט פערוואונדעט דאָס יודישע פאָלק. פערוואונדעט דאָס פאָלק האָט די געהעטאָ.

אין משך פון מיטעלאַלטער זענען די יודען אָפּגעשטויסען געוואָרען פון פּראָדוקטיווער אַרבייט, זיי זענען פערוואַנדעלט געוואָרען אין אַ פאָלק פון הענדלער, באַנקירען, מעקלערס און פאַרשטייער פון פרייע פּראָפעסיעס. און בלויז אין משך פון די לעצטע 50 יאָהר האָבן די יודען ווידער אָנגעהויבען צו שטרעבען צו ערד און צו מלאכה. אָבער אויפ'ן דאָזיגען וועג שטעלט מען די יודען כלערליי מניעות.

אין וואָס בעשולדיגט מען אַלץ נישט די יודען? אין קאַפּיטאַליזם, מאַטעריאַליזם, קאָמוניזם און אין כלערליי אַנדערע „מיזמען" ביז צום בענוצען קריסטליך בלוט און געהיימע פערשווערונגען געגען דער גאַנצער וועלט.

ווי אַזוי און מיט וואָס קאָן מען זיך נעגען דעם אַלעמען שיצען און פערענטפערען? און צי איז עס נישט קיין חרפּה פאַר דער קולטור פון 20־טען יאָהרהונדערט, וואָס טרעט אַרויס מיט אַזעלכע בעשולדיגונגען געגען אַ פאָלק פון 16 מיליאָן מענשען. אַמאָל האָט מען אונז בעשולדיגט אין בעוואוסטזיניגען איזאָלירען זיך פון אַלע אַנדערע פעלקער. איצט בעשולדיגט מען די יודען אין עפּעס פּונקט פערקעהרטעס, אַז זיי ווילען דווקא אַריינדרינגען אין די פרעמדע נאַציאָנאַלע אָרגאַניזמען. פון די יודען פאָדערט מען, זיי זאָלען זיין ריין ווי די מלאכים. אַזעלכע ספּינאָזאַ'ס, איינשטיינס און בערגסאָנס ליידט מען נאָך ביי די יודען, אָבער שוין באַין אָפען קאָן מען נישט דולדען אונזערע אויסוואורפען, פּונקט ווי דאָס אויסשליסליכע רעכט אויף זיי געהערט בלויז צו די אַריער.

לעזען די יודען=פראַגע איז גאָרנישט אַזוי שווער. מ'דאַרף נאָר אָננעהמען דעם אמת, אַז יודען זענען אַ פאָלק פון אַ דואַליסטישער קולטור. מ'קאָן זיין אַן'אויסגעצייכענטער שוועדישער, דייטשער, רוסישער אָדער פּוילישער יוד, אַריינעהמענדיג אין זיך ביידע קולטורען און נישט ברענגענדיג איין קולטור אַלס אַ קרבן פאַר דער צווייטער.

ד"ר ערענפּרייז קעהרט זיך נאָך אַמאָל צום ענין פון פּראָצעס וועגען די „פּראָטאָקאָלען". ער צווייפעלט נישט אין אויסגאַנג זיינעם, אָט אַ שטייגער האָט שוין די טשעכאָסלאָוואַקישע רעגירונג פערבאָטען דאָס פערשפּרייטען די פּראָטאָקאָלען. ער גלויבט, אַז דאָזעלבע וועלען טון אויך די רעגירונגען אין אַנדערע לענדער.

Dr. med.
B. Robinson
אינערליכע און קינדער־קראַנקהייטען
Piotrkowska 10, tel. 131-86
נעמט אָן פון 2–4 נאָכמ. און פון 6–9 אָוו.

שווער גייט עס צו מיט די אונטערהאַנדלונגען
וועגען דער מזרח=כינעזישער אייזענבאַהן

שוין אַריבער אַ פּאָר חדשים זינט ס'איז אָנגעקומען די ידיעה אַז די סאָוויעטען זענען אַדורכגעקומען מיט יאַפּאַניע וועגען פערקויפען די מזרח־כינעזישע אייזענבאַהן. ווי ס'האָט זיך שפּעטער אַרויסגעוויזען, איז די ידיעה געווען אַ פריהצייטיגע. די טראַנזאַקציע איז נאָך היינט אויך נישט ענדגילטיג אַדורכגעפיהרט הגם פאַר די צוויי חדשים האָבן זיך די אונטערהאַנדלונגען אַרום ז'עם פּונקט דאָך געדרוקט פאָראויס.

איצט גייט שוין מעהר נישט אין פעסטשטעלען די טעכנישע בעדינגונגען און פּרטים פון דער טראַנזאַקציע. קענטיג אָבער, אַז דער יאַפּאַנישער צד וויל וואָס לענגער פערציהען די אונטערהאַנדלונגען און ביי יעדען פּונקט רוקט ער אַרויס אָהן אַ שיעור בעוואַרענישען.

די סאָוויעטען פאָדערען, די יאַפּאַנישע רעגירונג זאָל געבען גאַראַנטיעס אַז די מאַנדזשוריער רעגירונג וועט אויסצאָהלען די גאַנצע סומע פאַר דער אייזענבאַהן, ל'יטן אַ מאַמאַך באָך. די יאַפּאַניער ווילען דערוויף נישט איינגיין, בעהויפּטענדיג אַז די גאַראַנטיעס וואָס יאַפּאַנישע באַנק ווילען געבען, זענען פולשטענדיג גענוגענדיג, די מאַנדזשורישע „רעגירונג" ווידער, די יאַפּאַנישע עקספּאָזיטור, „בעלידיגט" זיך גאָר, וואָס די סאָוויעטען ווילען איהר נישט טרויען. דער דאָזיגער פּונקט איז נאַטירליך איינער פון די וויכטיגסטע, און אַזוי לאַנג ווי ער וועט אויף דעם אָדער יענעם אופן נישט ערלעדיגט ווערען, איז די גאַנצע טראַנזאַקציע גאָרנישט ווערט.

די צדדים גייען זיך אויך שטאַרק פונאַנדער אין דער פראַגע פון די סחורות, אין וועלכע דער גרעסטער טייל פון פערקויף־פּרייז דאַרף אויסגעצאָהלט ווערען (הונדערט מיליאָן יען פון 140 מיליאָן), עס האַנדעלט זיך סיי וועגען די טערמינען פון די ערשטע דריי ראַטעס, סיי פון דער קאַטעגאָריע פון די סחורות. אין ערשטען טייל איז די פראַגע ווי־עס איז ערלעדיגט געוואָרען, וועגען צווייטען טייל גייען נאָך אונטערהאַנדלונגען, לויט די יאַפּאַנישע אינפאָרמאַציעס ווילען די סאָוויעטען אין דער ערשטער ריי שפּייז־אַרטיקלען און פולשטענדיגע אינסטאַלאַציע פון דער פיש־אינדוסטריע, עלעקטרישע מאַשינען, דאַמפּפערס, מאָטאָרען פאַר מאָטאָר־שיפלעך, צינק־אייזען, באַהן־מאַטעריאַל, פּאָסט־אינסטאַלאַציעס, קופּפער און אַנד, בעת דער לעצטער קאָנפערענץ זאָל יורעניעוו האָבן געפאָדערט פון יאַפּאַנישען מיניסטער היראָטאַ, רייז, זייד־געוועב, סאָיע, גערשטען, מאַשינעס און אַלטע דאַמפּפערס.

די מאַנדזשורישע דעלעגאַציע ווידער האָט אַרויסגערוקט די אַמאָליגע פּרעטענזיע אויף די לאָקאָמאָטיווען און וואַגאָנעס, וואָס די סאָוויעטישע מאַכט האָט בשעתו צוגענומען פון דער מזרח־כינעזישער אייזענבאַהן. דאָס וועט שאַפען נייע שוועריגקייטען.

די סאָוויעטען ווייזען אָן אַז דער דאָזיגער אייזענמאַר איז אַ מלוכה־אייגענטום, וואָס האָט זיך צופעליג געפינען אין מאַנדזשוריע בעת דער וועלט־מלחמה און רעוואָלוציע.

די יאַפּאַנישע פּרעסע בעשולדיגט די סאָוויעטען, אַז זיי ווילען אויסנוצען די סחורות, וואָס יאַפּאַניע וועט צושטעלען, אויף אַדורכפיהרען דעם פינפיאָהר פּלאַן אויפ'ן ווייטען מזרח, אַנדערש געזאָגט, בעוואָפענען די ווייט־מזרחדיגע אַרמיי אויפן חשבון פון יאַפּאַניע. פערשטעהט זיך, אַז די סאָוויעטען האָבן דאָס פולע רעכט צו טון מיט די סחורות וועלכע זיי וועלען קריגען. וואָס זיי ווילען, פון דער צווייטער זייט איז אָבער קלאָר, אַז אַזוינע אַרטיקלען ווילען נישט צו די פינאַליזירונג (פערענדיגונג) פון די אונטערהאַנדלונגען.

שווער זיך אויך צונויפצורעדען אין דער פראַגע פון ענטשעדיגונג פאַר די בעאַמטע פון דער אייזענבאַהן וואָס האָבן רעזיגנירט זייער.

פון דער גאַנצער סומע קאָמפּענסאַציע — דרייסיג מיליאָן — קומט איבער אַ העלפט סאָוויעטישע בירגער. די סאָוויעטישע מאַכט פאָדערט, אַז דער טייל, וואָס ס'קומט די סאָוויעטישע בירגער, זאָל בעקומען די ראַטען־רעגירונג, און זי וועט עס שוין אויסצאָהלען די בעאַמטע, טענהט דער מאַנדזשורישער צד, אַז אין אַזאַ פאַל וואָלטען די בעאַמטע בע'עוולה'ט געוואָרען, ווייל זיי וועלען בעקומען זייער קאָמפּענסאַציע נישט אין פּאָלוועדיגער וואַלוטע, נאָר אין אַנטוואַרטעטע סאָוויעטישע רובל, די מאַנדזשורישע רעגירונג זאָגט מען, האָט דאָ איהר מיין. אַ בעדייטענדיגער טייל פון זעקס־טויזענדיגען פּערסאָנאַל פון דער אייזענבאַהן זאָל בעשטיין פון אַזויגערופענע רעטערליכע (אויסערליך רויט, אינעווייניג ווייס), וואָס וואָלטען גערן אָנגענומען מאַנדזשורישע בירגערשאַפט, אַבי צו פערבלייבען אויף די שטעלעס. אין אַזאַ פאַל וואָלטען אַ רייהע מיליאָנען פון דער קאָמפּענסאַציע־סומע נישט אויסגעוואַנדערט קיין ראַטען־פערבאַנד, נאָר פערבליבען אין מאַנדזשוריע. עס איז אָבער זעהר שווער משער צו זיין, אַז די סאָוויעטען זאָלען אין דעם פּרט גיין אויף וועלכע עס איז הנחות, כאָטשבי צוליב פּרעסטיזש־פראַגען, שוין נישט רעדענדיג וועגען דעם, אַז יורידיש זענען זיי איינגאַנצען גערעכט, ווייל דער אופן ווי זיך אָפּצורעכענען מיט זייערע בירגער. געהערט אויסשליסליך צו זייער קאָמפּעטענץ.

פאַראַן נאָך אויך אַ סכסוך צוליב די בנינים, פּלעצער און אונטערנעהמונגען, וואָס די סאָוויעטען מאַכט האַלט פאַר איהר אייגענטום און זיי נישט אַריינגערעכענט אין דער רשימה פון באַהן־אינווענטאַר. צווישען אַנדערע גייט וועגען בנין, וואו ס'האָט זיך געפינען דער סאָוויעטישער באַהן־קאָנסולאַט, ביבליאָטעק, סאָוויעטישע שולען, שפּיטעלער און אַנדערע קולטורעלע און וויסענשאַפטליכע אינסטיטוציעס, וואָס האָבן אַ גאַנץ לויזע פערבינדונג מיט דער אייזענבאַהן, אין דער פראַגע האָבן שוין ביידע צדדים געמאַכט געוויסע הנחות, זענען אָבער ענדגילטיג נאָך נישט דורכגעקומען.

מיט איין וואָרט, די אונטערהאַנדלונגען גייען צו זעהר שווער.

נייער פאָלקסבלאַט

דאָס לאָדזער לעבען

נייער פאָלקסבלאַט

דינסטאָג 4 דעצעמבער — כז כסלו תרצ"ה

זון-אויפגאַנג 7.26
זון-אונטערגאַנג 3.26

היינט — די זיצונג פון נייעם שטאָט=ראַט

ס'האַלט ביי א קאָנסאָלידאַציע פון אַלע יודיש=בירגערליכע פראַקציעס צו די וואַהלען פון לאַווניקעס

ווי בעקאַנט קומט היינט אין אָווענד פאָר די ערשטע זיצונג פון ניי-געוועהלטען שטאָט-ראַט, היינט דאַרפען שוין געוועהלט ווערען דער פרעזי-דענט, וויצע-פרעזידענטען און לאַווניקעס. מיר האָ-בען געפרובט זיך צו אינפאָרמירען וועגען דער שטימונג אין די פערשידענע שטאָט-ראַט פראַקציעס בנוגע דעם וועהלען די שטאָט=פערוואַלטונג.

די ענדעקעס.

וועלכע האָבען אין שטאָט-ראַט אַ מעהרהייט זענען זעהר איינגעהאַלטען פון געבען, וועלכע ס'איז ער-קלעהרונגען. פון די איינגעהאַלטענע רייד קען מען אַרויסדרינגען, אַז אַלס פאָרזיצער פון דער פראַקציע איז געוועהלט געוואָרען דער ראַטמ. פאָדגורסקי. די ענדעקעס מאַכען שטאַרקע בעמיהונגען, אַז מ'זאָל בעפרייען פון פיורמע זייערע 3 ראַטמענער צווישען וועלכע ס'געפינט זיך אויך אַדוו. קאָ-וואַלסקי, אַזוי ווי דאָס איז כמעט ווי אויסגעשלאָ-סען, וועלען די ענדעקעס דיספּאָנירען נאָר מיט 36 שטימען, צום וועהלען אַ פרעזידענט און וויצע פרעזידענטען דאַרף מען האָבען 37 שטימען, דאָס וואָלט געווען פאַר זיי נאָך צו דערליידען, ווייל זיי וואָלטען זיך געקענט „צו באָרגען" ערגעץ אַ ראַט מאַן, איז אָבער די מעשה, אַז זייערס אַ גרופּע האָט זיך, ווי מיר האָבען שוין געשריבען אָפּגעריסען פון זיי, און וועט מיט זיי נישט שטימען, אַזוי אַז די ענדעקעס האָבען נישט קיין שום אויסזיכטען, אַז זייערע קאַנדידאַטען זאָלען געוועהלט ווערען. ס'איז זעהר מעגליך, אַז די ענדעקעס וועלען אַנטיילנעמען אין דער ערשטער זיצונג, וואו ס'וועלען בעשטימט ווערען די צאָהל וויצע=פרעזידענטען און דאָס געהאַלט פאַר די פרעזידענטען און לאַווניקעס, דאַגעגען וועלען זיי פאַרלאָזען די צווייטע זיצונג און ס'וועט בכלל נישט קומען צו קיין וואַהלען, ווייל ס'וועט נישט בלייבען קיין קוואָרום.

ביי דער סאַנאַציע

די סאַנאַציע, וועמענס פרעזעס פון דער פראַקציע איז דעפ. וואָלטשינסקי, האָט נאָך קיין שום בעשלוסען נישט אָנגענומען. וואָס שייך דעם וועהלען לאַווניקעס וועלען זיך די סאַנאַטאָרישע ראַטמענער פרובען צו בלאָקירען מיט אַנדערע גרופּען, כדי זיי זאָלען קענען בעקומען 2 לאַווניקעס.

סאָציאַליסטען

דער „בונד" און פ.פ.ס., וועלכע בילדען אַנ'איינהייטליכע פראַקציע וועלען זיין צום איצטי-גען שטאָט-ראַט און מאַגיסטראַט אין אַ שטאַרקע אָפּאָזיציע. זיי וועלען אין די וואַהלען צו דער שטאָט=פערוואַלטונג בכלל קיין אַנטייל נישט נעמען.

דאָס זעלבע וועט אויך טון דער פּועלי ציוניסטישער ראַטמאַן.

„פעראייניגונג פון די יודישע פראַקציעס"

די „פעראייניגונג פון די יודישע פראַקציעס" צו וועלכע ס'געהערען די „אַגודה", פאָלקיסטען, הויזבעזיצער, אונפּאַרטייאיש-רעליגיעזע און אַסימי-לאַטאָרען האָבען נעכטען אָפּגעהאַלטען די צווייטע זיצונג. לויט דעם בעריכט, וואָס איז אָפּגעגעבען געוואָרען איז צו זעהען, אַז די פעראייניגונג האָט זיך דערווייל נאָך נישט קאָנסאָלידירט מיט קיין שום אַנדערע גרופּע. די קאָנסאָלידאַציע מיט דער סאַנאַציע טרעפט אָן אויף שוועריגקייטען. קיין שום החלטות האָבען נישט געקענט אָנגענומען ווערען. יעדענפאַלס וועט די פעראייניגונג נאָך פרובען אין פערלויף פון היינטיגען טאָג צו פיהרען אונטער-האַנדלונגען מיט דער ציוניסטישער פראַקציע, כדי אַרויסצושטעלען אַ געמיינזאַמע ליסטע אויף לאַווניקעס אין אַזאַ פאַל וואָלטען די יודען געקענט בעקומען 2 לאַווניקעס. יעדענפאַלס וועט די „פעראייניגונג" היינט 4 אַ זייגער אָפּהאַלטען די ענטגילטיגע זיצונג.

ציוניסטען

נעכטען ביינאַכט איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער ציוניסטישער פראַקציע, צו וועלכער ס'געהערן 4 ראַטמענער, ס'איז שטאַרק דיסקוטירט געוואָרן די פראַגע וועגען קאָנסאָלידירען זיך מיט דער פער-איינגונג פון די יודישע פראַקציעס צו די וואַה-לען פון לאַווניקעס. קיין אַנדערע החלטות זענען נישט אָנגענומען געוואָרען ביז די אונטערהאַנד-לונגען צווישען די ציוניסטען און דער „פעראייני-גונג" וועלען נישט געענדערט ווערען.

* * *

דער זיצונגס-זאַל פון'ם שטאָט=ראַט אויף פּאָמאָרסקאַ 16 איז שוין איינגאַנצען צוגעגרייט צום אויפנעהמען די „שטאָט=טאַטעס".

פאַר די ראַטמענער זענען צוגעגרייט 4 ריי-ען טישען, צו 6 אין יעדער רייה, אַזוי אַז ביי זיי וועלען קאָנען זיצען 72 ראַטמענער.

רעכטס וועלען זיצען די ענדעקעס, גלייך לצ'ם זיי — די יודישע ראַטמענער, ווייטער—בעבע, און לינקס פ.פ.ס., נ.ס.פ.פ., בונד און פּועלי ציון.

דעם סדר היום פון דער ערשטער זיצונג האָ-בען מיר שוין נעכטען געמאָלדען.

קיין שום דרינגענדע פאָרשלאָגען קאָנ... אויף דער היינטיגער זיצונג נישט געמאַכט ווערע... און קיין דיסקוסיע קאָן מען אויך נישט אָנהויבע...

דאָס גליקליכע „פּישער"

ריבקאַ האָט מזל איז אַלע אינסטאַנצען

(2) אין נאָוועמבער פ. י. האָט געמאַכט אַ שטאַרקען איינדרוק דער ענין וולאַדיסלאַוו ריבקאַ (לימאַנאָוסקיעגאָ 56) וועלכער האָט אין דעם טאָג פון דער לאָטעריע-ציהונג געקויפט אַ צעטעל אין באַנטשיקס קאָלעקטור (פּיעטריקאָווער 117) אויף וועלכען עס איז דעמזעלבען טאָג געפאַלען אַ גע-ווינס פון 5,000 זלאָטעס.

פאָרגעקומען איז די זאַך אַזוי: מיט 2 שעה נאָכ'ן קויפען דאָס צעטעל האָט ריבקאַ אָנגעקלינ-גען אין באַנטשיקס קאָלעקטור, און זיך אַ פרעג געטון, צי אויף זיין צעטעל איז געפאַלן אַ „סטאַוו קע". מ'האָט איהם געענטפערט אַז נישט, און דאַן האָט ריבקאַ דערקלערט דאָס ער ווייסט בענוי אַז זיין צעטעל האָט געוואונען. און פאַקטיש האָט זיך אויף מאָרגען אַרויסגעוויזען, אַז ריבקאַ האָט גע-וואונען 5,000 זלאָטעס, וועגן יואָס מ'האָט פריער נישט געוואוסט, מחמת דער נומער זיינער איז גע-ווען אין דער טאַבעלאַ פערדרייט.

דאַן האָט די קאָלעקטור פון באַנטשיקן אָנגעקלאָגט ריבקאַ'ן אין דעם, אַז ער האָט גע-קויפט דאָס צעטעל, ווייסענדיג פון פריהער, אַז דער נומער האָט געוואונען...

דער פּראָקוראָר האָט אָבער דעם ענין אין דער ערשטער אינסטאַנץ בטל געמאַכט, און דאַן האָט באַנטשיק אַפּעלירט.

נעכטען האָט דאָס קרייז-געריכט בעהאַנדעלט דעם ענין, און ריבקאַ'ן פרייגעשפּראָכען. די 5000 זלאָטיס האָט מען איהם אויסגעצאָהלט.

עמיגראַנטען=פּראָצעסען

די שולדיגע איז דעזערטירען פון לאַנד

(2) ווי מיר דערוויסען זיך פיהרט איצט די מיליטערישע אויספאָרשונגס-מאַכט אין לאָדז, אַ רייה אויספאָרשונגען בנוגע רעמיגראַנטען פון דייטש-לאַנד און אַנדערע לענדער, וועלכע זענען אין דער צייט, וואָס עס איז ענטשטאַנען די פּוילישע מלוכה און בעת דעם קריג אַוועקגעפאָהרען פון פּוילען, אויסמיידענדיג אַזוי אַרום דאָס דינען אין מיליטער.

אין שייכות דערמיט וועלען בקרוב פאָרקומען אַ רייה פּראָצעסען פון דעזערטירען.

עס איז כדאַי צו בעמערקען, אַז לויט די פערפליכטענדע פאָרשריפטען, איז מען פטור פון אָפּקומען אַ שטראָף פאַר דעזערציע ערשט נאָך דעם ווי אַ דעזערטיר ווערט עלטער פון 50 יאָהר, ד.ה. ווען ער טויג שוין אויך נישט אין דער „פּאָספּאָ-ליטע רושעניע".

דיין וואוינונג איז ניט קיין פעראַנטוואָרטליך אָרט צו בעהאַלטען דיין פערמעגען, נור אַ סאַפע

דער מערדער איז קראַנק...

מ'האָט סלוזשעווסקין איבערגעפיהרט אינם ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל

(2) די טראַגעדיע אינם „באַר לודאָווי" אויף פּיעטריקאָווער 317 — דאָס אומקומען פון 2 יונגע פּרויען הערט נאָך אַלץ נישט אויף צו אינ-טערעסירען די געזעלשאַפטליכע מיינונג.

דער מערדער וואַצלאַוו סלוזשעווסקי, ווי מען גיט איבער, איז אויסער זיך פאַר צער און חרטה, וואָס ער האָט אָפּגעטון בעת ער איז גע-ווען שיכור.

אין דער טורמע האָט ער 3 טעג נאָכאַנאַנד גאַרנישט אין מויל גענומען, און איצט איז ער פאַר עגמת נפש אַריינגעפאַלען אין אַ שווערע נערוועז-קראַנקהייט, אַזוי אַז מ'האָט איהם געמוזט אַריבערפיהרען אויף קוראַציע אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל, וואו ביי זיין בעט שטייט אַ פּאָליציי-וואַך.

עס דראָהט איהם די סכנה צו בעקומען אַ געהירן-ענטצינדונג, אָדער גאָר משוגע צו ווערען...

פערמשפּט אַ פעלשער פון געלד

(2) דעם 16 אויגוסט 1933 איז אַ געוויסער יוזעף קוראָפּאַטוואַ (סאָסנאָוואַ 18) געקומען אין גע וועלב פון חנה זייפערט, קילינסקיעגאָ 35 און גע קויפט אַ העמד.

אַז ער האָט איהר בעצאָהלט מיט אַ 10־זלאָטעדיגער, האָט זיך אַרויסגעוויזען אַז די מטבעה איז אַ פאַלשע.

מ'האָט דעם „וואַזשנעם קונה" פערהאַלטען, און אַז מ'האָט ביי איהם אין דע־ וואוינונג געמאַכט אַ רעוויזיע, האָט מען ביי איהם געפינען אַ פאַבריקעל פון פאַלש געלד.

בעת דער רעוויזיע איז אָבע־ דער „פויגעל בחור" ענטלאָפען, און ס'האָט געדויע־ט איבע־ אַ יאָהר צייט ביז מ'האָט איהם געפאַקט...

נעכטען האָט ער בעקומען אַ פּסק־דין — 3 יאָהר טורמע.

וואוינונגס=בעשייניגונגען

זענען גילטיג בלויז 2 חדשים

(2) לויט ווי עס אינפאָרמירט אונז דער היגער מעלדונגס-אַמט, איז אַרויסגעגעבען געוואָ-רען אַ וויכטיגע אויפקלערונג מכוח מעלדונגס-אויסצוגען.

לויט דער דאָזיגער פעראָרדענונג, פערלירען די אָזיגערופענע וואוינונגס-בעשטעטיגונגען (פּאָ-שוויאַדטשעניאַ זאַמיעשקאַניאַ) וואָס ווערען צוגע-שטעלט פאַר מלוכה- און קאָמונאַלע-אַמטען זייער גילטיגקייט אין משך פון 2 חדשים נאָך דעם דאַ-טום וואָס זיי ווערען אויסגעשטעלט.

די מעלדונגס=אויסצוגען קאָנען פאַר קיין פאַל נישט בענוצט ווערען אַלס פערזאָנען-דאָקומענטען.

יודיש מאַריאָנעטען-שפּיל
„בערל=שמערל=טעאַטער"
אָנפיהרונג משה בראָדערזאָן
דאָס 1=טע פּראָגראַם א. נ.
„אַזוינס און אַזעלכעס"
אין קאַפע „אידעאַל" (פּעטריקאָווער 48)
היינט, דינסטאָג—1 פאָרשטעלונג
9.45 אין אָוונט פּינקטליך
עס ווערען געגעבען קאַריקאַטורען פון: ד"ר רויז-און-בלאָם, ד"ר פלויש, אָסקאַר קאָנסום, מאַקס קאָנסול, יצחק גרינבוים, חיים ראָסנער, ד"ר צאָהל-מאַסטער, לייביש פאָן ראָזענבערג, גרשון וואוילמאַן, ר' יאָסעלע מנ'ער, קאָמענדאַנט בערעק מזלערסוויטש, פאַניע די חונ'טע, מאַדאַם אסתר טענערראָווא, באָקס ראָטהאָלץ, שמעריל-עס-בעריל, פּיניעלע מזיק, יעקע קנאָק-אָוט, פאַננאַ דעפּטאָקובנע, וואָלעכטן ראַדני, וואָיטשעק באָווע די דאָזאָרצעכע.
אײנטריט פרײ
קאָנסומציע 1.50 זל. פערפליכטעט.

צוגאַב=פּאָבאָר

(2) דעם 15 דעצעמבער ה. י. וועט זיין טעטיג אַ צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע פאַר פ.ק.או. לאָדז שטאָט 1, פּיעטריקאָווער 165. עס דאַרפען זיך שטעלען פּאָבאָראָווע פון יאָהרגאַנג 1913 און על-טערע, וועלכע האָבען נאָך נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט און וואוינען אויפן שטח פון 11, 9, 8, 5, 3, 2 קאָמיסאַריאַטען.

דעם 28 דעצעמבער וועט זיין טעטיג אַ צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע פאַר פ.ק.או. לאָדז 2, פּיעט-ריקאָווער 165. עס דאַרפען זיך אַהין שטעלען די פּאָבאָראָוצעס פון יאָהר 1913 און עלטערע, וועל-כע האָבען נישט רעגולירט זייער מיליטער=פליכט און וואוינען אויפן שטח פון 14, 13, 12, 10, 7, 6, 4, 1 קאָמיסאַריאַטען און האָבען בעקומען נאָ-מענטליכע אויפפאָדערונגען פון שטאָט-סטאַראָס-טווע.

פּאָליטישער פּראָצעס

(2) אַ געוויסער זעלמאַן קרינסקי, 23 יאָהר אַלט איז נעכטען געמשפּט געוואָרען דורכן היגען קרייז-געריכט, אַלס בעשולדיגטער אין קאָמוניסטי-שער טעטיגקייט.

ער איז פערמשפּט געוואָרען אויף 2 יאָהר טורמע.

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאַכט דיזשורירען: מ. קאָס-פּערקיעוויטש (זגערזשער 54), י. סיטקיעוויטש (קאָ-פּערניקאַ 26), י. זונדעלעוויטש (פּיעטריקאָווער 25), ס. באַיאַרסקי און וו. שאַט (פּשעיאַזד 19), מ. ליפּיעץ (פּיעטריקאָווער 193), ריכטער און לאַבאָדאַ (ליסטאָפּאַד 86).

היגער ל.א.פ.פ.

צעהלט 22,929 מיטגלידער

פון דער היגער ל. א. פ. פ. אָפּטיילונג טיילט מען מיט, אַז אין משך פון 1 פעבר. ביז'ן 1 דעצעמב. ד.י. זענען צוגעקומען 5711 אַקטיווע מיטגלידער און 4427 אונטערשטיצענדע מיטגלידער און 15 לעבענסלאַנגע מיטגלידער. אַזוי אַז אויפ'ן 1־טען דעצעמבער ד. י. צעהלט די היגע ל. א. פ. פ. אָפּטיילונג 146 קרייזען, 11755 אַקטיווע און 11158 אונטערשטיצונגס-מיטגלידער און 16 לעבענסלאַנגע מיטגלידער.

אין משך פון דער צייט, האָבען 2596 מיטגלידער אָדורכגעמאַכט די גאַז-קורסען. צו-זאַמען 57 קורסען, דערונטער 567 פרויען און 2029 מענער.

Dr. H.Rakowski
אינערליכע קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
האָט זיך איבערגעצויגען פון זאַוואַדזקאַ 8
אויף טראַוגוטאַ 5, טעל. 137-34

פייערליכע איינמויערונג פונם ערעקציע-אקט אינם פונדאמענט פון פעראיינס-הויז „פראצא"

(2) עהערנעכטען, זונטאג, איז פארגעקומען די פייערליכע איינמויערונג פונם ערעקציע-אקט אינם פונדאמענט פונם פעראיינס-הויז „פראצא", אויף וואדני רינעק 18.

אין דער פייערליכקייט האבען זיך בעטייליגט פארשטייער פון דער מאכט און פון פראפעסיאנעלע פעראיינען.

שפעטער איז אין לאקאל פון דער געזעלשאפט „שילא" פארגעקומען אן'אקאדעמיע.

דרייסטע גנבה איז א טאפעציערער-געוועלב

(2) נעכטען ביינאכט האבען גנבים אדורכגעפיהרט אן'איינברוכס-גנבה אין דעם טאפעצירער געוועלב פון פרוי אסתר קאוואל (פאלודניאווא 8).

די גנבים האבען צוגענומען פון א שופלאדעל 250 זלאטעס אין מזומן-געלד, און סחורות פאר אן'ערך 2,000 זל.

פאליציי פיהרט אן'אויספארשונג.

דער'הרג'עט געווארען ביים גראבען א ברונען

(2) ביים גראבען א ברונען אויף לימאנאווסקיעגא 182 איז דורך אן'איינגעפאלענער קארבע דער'הרג'עט געווארען אויף טויט דער ארבייטער וולאדיסלאוו מאטשקאווסקי (העלסקא 40).

פאליציי פיהרט אן'אויספארשונג וועגען דעם, ווער עס איז שולדיג אינם טראגישען טויט פונם ארבייטער.

הלאנג-קינא

„MIRAŻ"

11 ליסטאפאד (קאנסטאנט.) 16

היינט און פאלג. טעג!

6 פילם-שטערנס

John Barrymore,
Helena Hayes,
Clark Gable,
Lionel Barrymore,
Robert Montgomery,
Myrna Loy

אין דער שטארקער דראמע א. ג.

Nocny LOT

בילעטען צום פרייז: III פלאץ — 54 גר., II פלאץ — 85 גר., I פלאץ — 1.09 גר.

רעפרעזענטאנץ-טעאטער „ראזמאיטאשטשי" 27 ציגעל-גאס 27 טעל. 112-25.

דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

גאסטשפילען פון בעריהמטען יודיש-דייטשען שוישפילער און רעזשיסער

קורט קאטש

היינט, דינסטאג, 9.30 אווענד גרויסע הנחה און פאלקס-פארשטעלונג

אלע בילעטען איז פארטער צו 1 זל.

עס ווערט געשפילט אויפ'ן אלגעמיינעם פערלאנג ארנאלד צווייג'ס

סערזשאנט גרישא

אין 19 בילדער. די טיטעל-ראלע „סערזשאנט גרישא" — קורט קאטש.

אנאנס! פרייטאג, דעם 7 דעצעמבער גרויסע פייערליכע פרעמיערע פון דער וועלט-בעריהמטער סענסאציאנעלער ענגליש-כינעזישער פיעסע

„מאנדארין וואו"

שטורמישע גענעראל-פערזאמלונג פון דער לאדזשער „אגודה"

נאך א הפסקה פון 4 יאהר איז זונטאג אווענד פארגעקומען די גענעראל-פערזאמלונג פון דער לאדזשער „אגודה" אויף וועלכער ס'איז אויך געוועהלט געווארען א נייע פערוואלטונג.

די פערזאמלונג האט צוגעצויגען זעהר א גרויסען עולם אגודה-חברים און בעזונדערס איז פארגעקומען א העפטיגער קאמף ארום די וואהלען. די אפאזיציע, וועלכע איז נישט צופרידען מיט דער ביזאיצטיגער ליטונג און איהר טעטיגקייט אינערהאלב דער אגודה און נאכמעהר אין דער קהלה, האט זיך צו די וואהלען שטארק „געגרייט".

די פערזאמלונג אליין איז געווען זעהר א שטורמישע און האט מאמענטענווייז געדראהט אויפגעריסען צו ווערען. דעפ. מינצבערג האט אויך אבגעגעבען א גענויע ערקלערונג צוליב וועלכע סבות ער איז געצוואונגען צו דימיסיאנירען פון זיין פרעזעס-אמט אין דער קהלה.

אלס גענעראל-רעדנער אין דער דיסקוסיע מצד דער אפאזיציע איז ארויסגעטרעטען מיט א שארפער רעדע ה' משה באנדע, וועלכער האט פארגעשלאגען אויסצודריקען אומצוטרוי דער אלטער ליטונג. דער פארשלאג איז אבער מיט א גרויסער מעהרהייט אבגעווארפען געווארען. דאגעגען איז דער פערוואלטונגס-בעריכט גענומען געווארען צו קענטניס.

אין די וואהלען האבען זיך בעטייליגט העכער 1300 פערזאן. דער רעזולטאט פון די וואהלען איז נאכנישט בעקאנט.

שווערע ליבעס-טראגעדיע
מארד און זעלבסטמארד פון 2 פאליציאנטען
פאליציאנטס-ברודער שטעכט זיין שוועגעריז

(2) געשעהן איז די טראגעדיע דעם 7 מאי ה. י., 12 ביינאכט אויף דעם פאליציי-פאסטען אין רודא-פאביאניץ.

דער דארטיגער פאליציאנט קאראל סטעפאניאק האט זיך דערוואוסט, אז זיין קאלעגע, דער פאליציאנט יוזעף וואוזשינקאווסקי האט אינטימע בעציהונגען מיט זיין ווייב.

האט ער נישט געמאכט קיין לאנגע טענות, און 12 ביינאכט, אז ער איז געקומען צו זיין דיזשור — האט ער מיט דריי קוילען דערשאסען אויף טויט וואוזשינקאווסקי'ן, און דערנאך זיך גופא אוועקגעלייגט א טויטען, ארייגשיסענדיג זיך א קויל אין קאפ.

אין צוזאמענהאנג דערמיט, איז אויף מארגען, דעם 8 מאי 11 א זייגער ביינאכט געקומען ציפאהרען קיין רודא-פאביאניץ דער ברודער פון דערשאסענעם פאליציאנט סטעפאן סטעפאניאק און איז אוועק צו זיין שוועגערין די 26-יעהריגע זאפיא סטעפאניאק, און איהר דערלאנגט עטליכע שטעך מיט א מעסער אין בויך און ערקלערט, אז דאס נעהמט ער נקמה פאר זיין אומגעקומענעם ברודער.

נאכדעם איז ער אוועק און זיך איבערגעגעבען דער פאליציי.

נעכטען האט איהם דאס קרייז-געריכט פערמשפט אויף 3 יאהר טורמע.

Dr. Z. Henrykowski

ספעציאל-ארצט פאר ווענערישע הויט-קראנקהייטען און מענער-שוואכע

האט זיך איבערגעצויגען אויף פיעטריקאווער 86

טעל. 143-63

נעהמט אן פון 8—11 און פון 6—9 אווענד.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע זאל.

פאר אונבעמיטעלטע לעמשניצע-פרייזען.

גוט מארגען!

הנרות הללו...

נו, האבען מיר שוין מיט מזל חנוכה אויך: לויט'ן וועטער, האלטען מיר אפילו ערשט ביי חול-המועד סוכות. קיין טראפ שניי זעהט מען נישט אויף קיין רפואה, די סוחרים ליגען גאר פעסט איינגעפעסעלט מיט די ווינטער-זאכען, די אויסגעשטעלטע ווינטער-וועקסעלעך רוקען אונטער, און די „פגרים" ריהרען זיך נישט פון ארט. דערפאר זעגען זיך אבער נישט שטארק מצער די ארימע לייט... מ'קאן זיך אבגעוואנען פון א טשווארטקעלע קוילהעלען, פון א ווינטער-מלבוש. אי. די קוילען-סוחרים? מילא, האבען זיי אב'עילה!..

יא, לויט'ן וועטער חנוכה'ט זיך נישט, אבער לויט'ן לוח האבען מיר ווינטער. שפילען מיר אין דריידעל, באקען לאטקעס, מ'ציבדט אן דעם חנוכה-לייכטער, און מיר זאגען מיט כונה: „הנרות הללו".

„הנרות הללו קודש הם ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד".

וויפיל סוחרים זינגען דעם „הנרות הללו" א גאנץ יאהר? אונזערע סוחרים קוקען אויף זייערע „ליכטעלעך", אויף זייער ביסעל סחורה, אויף דער ניי-מאשין, אויפ'ן מעבעל, וואס איז בעקלעבט מיט „שיר המעלות'לעך" פון קאמארניק, און האבען נישט קיין רעכט זיך צו בענוצען מיט זיי? מיר קענען נאר קוקען און דרוקען און שווייגען!

יא, רבותי, אזוי איז עס איביג געווען, און אזוי איז עס היינט:

„הנרות הללו קודש הם" — די „ליכטעלעך" זענען הייליג. מ'קען זיי נאר זעהען, קוקען אויף זיי — אבער בענוצען זיך מיט זיי — דאס טאר מען נישט!..

אב—נעט.

די חגאות דערנעהנטערן זיך — אייל נאך איינקויפען אין „קאנסום"

א שפארזאמע ווירטין פערזעהט זיך שוין בעצייטענס מיט די נויטיגע זאכען אויף די יום-טובים.

די דירעקציע פון איינציגען אין אונזער שטאט ווארען-הויז „קאנסום" ביי דער ווידזעווער מאנופאקטור ראקיטשינער 54 צופאהר מיט טראמוואיען 10 און 6, פערשטעהענדיג די שווערע פינאנציעלע לאגע פון לאדז, האט פערקלענערט די פרייזען פון אלע סחורות, גיבענדיג דערמיט די מעגליכקייט איינצוארדענען זיך א יום-טובדיגען טיש פאר'ן ביליגסטען געלד.

„קאנסום" האט רייך פערזעהען אלע איהרע אפטיילונגען מיט זעמטליכע קאלאניאל-ווארען, גאלאנטעריע, ווירטשאפטס-געשיר, מענער, דאמען און קינדער-קאנפעקציע, אלערליי שיכווארג, די פיינסטע וועש.

דעריבער איז נישט פארהאן קיין שום צווייפעל, אז זעמטליכע יום-טוב-איינקויפען וועלען געמאכט ווערען נאר אין „קאנסום" ביי דער ווידזעווער מאנופאקטור.

DR. MED. H. LUBICZ

פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.

צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32

עמפפאנגס-שעה'ן 8—10, 12—2, און 5—8 אווענד זונטאג און יום-טוב פון 9—11 ביי טאג.

און יו"ט 9—1. פאר דאמען בעזונדערער ווארט-זאל

ר. איזראעל

דער בערזע-סוחר

55

שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

— איך ווייס באמת נישט, וואס דו זיילסט, האט ראלף געזאגט צו פאנין, איך הער און פערשטעה נישט אין וואס פאר א אנגעלעגענהייט איהר האט דא מיך גענומען אלס עדות. איך בין אהערגעקומען גאנץ פשוט כדי אפצוגעבען א קאנדאלענץ-וויזיט פאר דער פרוי רובין צוליב דעם שווערען אומגליק וואס האט זי געטראפען.

— איך דאנק אייך זעהר, ראלף, אבער איהר מוזט מיר ענטשולדיגען פאר דער אונאנגענעהמליכקייט וואס איהר האט דא צופעליג געטראפען. דער ענין איז אבער אזוי וויכטיג אז איך האב די דאזיגע טעמא געמוזט בעריהרען.

— אלזא, איך האב ליב קלארע סיטואציעס, זאגט מיר, וועגען וואס עס האנדעלט זיך.

— ס'איז מיר זעהר ליב, וואס איהר ווילט האבען קלארע סיטואציעס, ווייל דאס ליגט אויך אין מיין נאטור. איך וועל אייך דעריבער דערצעהלען פון אנהויב ביז'ן סוף. כ'וועל זיך בעמיהען דאס צו טון בקיצור. דערביי וועלען מיר אפשר אויך אוים מיידען אונאנגענעהמע סצענעס צווישען אייך און פרוילין פאני.

— מאדאם רובין, האט ראלף געזאגט, א קוש-געבענדיג איהר אין האנד, איהר דארפט זיך נישט צופיל איבערנעהמען מיט די דאזיגע אונאנגענעהמע סצענעס. דאס איז דאך נישט צוליב אייער שולד.

— איך וועל אייך טאקע דערצעהלען וועגען וואס עס האנדעלט זיך. איהר געדענקט דאך ווען מיין פערשטארבענער מאן האט זיך געווענדעט צו אייך וועגען דעם, אז ער וואלט געוואלט אדאפטירען א קינד.

3 — פערשטייט זיך, אז איך געדענק און איך האב איהם דעריין צוגעהאלפען. איך האב דאך אייך געשאפען א קינד, וועלכעס איז דאך נאך ביז היינט אויב איך האט קיין טעות נישט, ביי אייך אין הויז.

— דאס שטימט ראלף, טאקע וועגען דעם האנדעלט זיך, עס, וועגען מאשעלע, די דאזיגע דאמע קומט איצט און דערצעהלט מיר, אז דאס קינד איז איהרס, זי פערלאנגט דאס קינד צוריק.

— דאס איז דאך אומערהערט, זי פערלאנגט דאס קינד צוריק? מיט וואס פארא רעכט? און וואס פארא בעווייזען האט די דאזיגע דאמע אז דאס קינד איז איהרס? שיין וואלט דאס אויסגעזעהען ווען יעדער איינציגער זאל קענען קומען און זאגען אויפ'ן ערשטען בעסטען קינד, אז עס איז זיינס?

— דו ביזט דער בעווייז, האט פאני אויסגעשריגען נישט מיט איהר קול. דו מוזט עס מודה זיין, אז דאס קינד איז מיינס. און איך זאג דיר, אז איך וועל פריהער נישט אפטרעטען ביז איך וועל מיין קינד צוריק בעקומען. ווען איך זאל אפילו וויסען, אז מיין טאט קען מיך דערפיהרען צו די ערגסטע קאנסעקווענצען.

— מאדאם, איך קען אייך גארנישט קיין עצה געבען און קען קיין שום [illegible] בישט זיין, איך ווייס פון גארנישט צו זאגען, אויסער [illegible] איך ווייס אין דאס, אז אלע פארמאליטעטען בנוגע דעם צושרייבען דאס קינד אלס אייער אייגענעס זענען אין ארדנונג ערליעדיגט געווארען און איצט קען קיין שום רייד נישט זיין וועגען דעם. וועגען א סכסוך אויף דעם געביט, דאס קינד איז איצט אייערס, ווער עס זאל דאס קינד נישט האבען געבוירען, אין איצטיגען מאמענט שפילט דאס נישט קיין ראל. נאך מעהר, אין איצטיגען פאל, ווען קיינער קען דאס נישט בעווייזען.

— מיין מוטער-הארץ וועט דאס בעווייזען, מיינע יסורים, און מיין חרפה וועלכע איך האב דא געהאט. דו ווייסט דאך גענוי אז דאס קינד איז מיינס, דו ווייסט דאך יא, אז דו האסט מיך גענארט, מיך אויסבעשווינדעלט, אז דו האסט מיר איינגערעדט אז דאס קינד מיינס איז געשטארבען און אליין האסטו עס פערקויפט פאר געלד, פאר קלינגערס האסטו פערקויפט א מענש, אן'אומבעהאלפענעם, א קינד, וואס וועט אמאל זוכען די מוטער און נישט וויסען ווער זי איז.

די שטימונג איז געווען פאר א סקאנדאל, ראלף איז ארויס פון געדולד, און האט געזוכט עפעס צו ענטפערען פאנין. שולמית האט דערפיהלט אז מיט פאנין וועט זי אזוי לייכט נישט פערטיג ווערען און פאני אליין איז געווען רעזיגנירט. איהר איז נישט געווען קיין אונטערשיד וואס ס'וועט איצט פארקומען מיט איהר, זי איז געווען גרייט אויף אלעס. ראלף האט געזוכט א סוף צו מאכען צו דער סצענע און כדי אפצושרעקען די אויפגערעגטע און צורייצטע פאני האט ער געזאגט:

— פאני, איך וואלט דיך געבעטען צוערשט מיט גוטען, נישט צו מאכען קיין סצענעס אין א פרעמדער שטוב. דאס וועט דיר נישט ברענגען קיין בונצען. דו ווייסט דאך, אז איך בין בכוח אייך צוצונעהמען אייער פרייהייט אין יעדען מאמענט, בעזונדערס וואונדער איך זיך שטארק ווי אזוי איהר האט געוואגט דא אהער צו קומען...

— איך האב ערשט געדארפט וואגען דערצו? האב איך נישט קיין רעכט דא אהער צו קומען?

— ניין, אין איצטיגען מאמענט, ווען דו שטייסט אונטער אזא שווערען פערדאכט...

— וואס פארא פערדאכט, האט שולמית גע פרעגט.

— אונטער א פערדאכט, וואס האט א שטארקען שייכות מיט דער ערמארדונג פון רובינען, דו ווייסט, אז די פאליציי פאלגט נאך דיינע יעדע שריט, דו ווייסט, אז אגענטען טרעטען דיר אויף די פיס, און אז זיי וויסען אז דו ביזט אהער ארייגעגאנגען, דעריבער האסטו בשום אופן נישט געדארפט ריזיקירען און דא אהערקומען, און אויב דו האסט בעשלאסען דא צו מאכען סקאנדאלען וועלען זיי קלאר מאכען אויך די סיטואציע אין דעם צווייטען ענין, מיר וועלען זיך מוזען ווענדען מיט הילף צו דער פאליציי.

פאני האט מעהר גארנישט געענטפערט, איז האט זי שוין בעשלאסען אוועקצוגעהן פון דאנען, און פאר'ן אוועקגעהן האט זי געזאגט:

— צו דער פאליציי וועל איך זיך שוין אליין ווענדען, אבער נישט אימיצען צו שאנטאזשירען, נאר טאקע כדי קלאר צו מאכען די סיטואציע.

ביי די דאזיגע ווערטער איז פאני ארויס פון צימער, איהר בעשלוס איז געווען א פעסטער, זי געהט גלייך אין דער פאליציי, און וועט פערלאנגען אז מ'זאל איהר זאגען אין וואס פארא לאגע זי געפינט זיך, צי אלס בעשולדיגטע אין מארד פון רובינען, אדער פערדעכטיגט אין מארד. אויב די לאגע איז ווירקליך אזוי וועט זי פערלאנגען בעווייזען וועלכע די פאליציי איז איהר מחויב צוצושטעלען, אויב נישט וועט זי פערלאנגען מ'זאל אראפנעהמען פון איהר די שטענדיגע וואך, און מ'זאל איהר ניט דאקוטשען.

(פארטזעצונג קומט).

אלגעמיינע פערזאמלונג פון די זייד-ארבייטער

(2) עהערנבעלטען איז איב׳ם זאל פון פאבריק־מייסטערס (זשעראמסקיעגא 76[74) פאר־געקומען אן אלגעמיינע בערי־כטס־פערזאמלונג פון זיידען־ארבייטער־פערבאנד.

אין רעזולטאט פון דער דאזיגער פערזאמלונג איז אנגענומען געווארען א רעזאלוציע, לויט וועלכער עס ווערט געפאדערט צוריק אנצונעהמען אלע ארבייטער אין די פירמעס, וואו זיי האבן געארבייט פאר׳ן שטרייק.

פאהן-איינווייהונג אין דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין אלעקסאנדער

שבת אין אוונט איז אין אלעקסאנדער פארגעקומען א פייערונג פון ענטהילען א פאהן פאר דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין אלעקסאנדער.

7 א זייגער אין אוונט האט א גרויסער עולם פארמירט א צוג פון לאקאל פון דער ארגאניזאציע ביז דער שוהל. דארט איז אפגעריכט געווארען א תפילה און דאן איז דער עולם מיט פאקעלן אוועק אין גראנד־קיבא, וואו ס׳איז פארגעקומען א פייערליכע אקאדעמיע.

די אקאדעמיע האט געעפענט דער פרעזעס פון דער ציונ. ארגאניזאציע אין אלעקסאנדער ה׳ גיידער, וועלכער האט בעגריסט די געסט פון לאדז און פון אנדערע שטעט.

די נייע פאהן איז ענטהילט געווארען דורך ה׳ מ. לימאן (לאדז), וועלכער האט געהאלטען א גרויסע רעדע, מיט געזאנג פון התקוה און פוילישן הימן האט זיך די פייערונג געענדיגט.

היינט ארטיסטישער אוונט אין „פילהארמאניע"

היינט ערווארט דאס מוזיקאלישע לאדז א גרויסן ארטיסטישן סורפריז. עס טרעטן ארויס אין היי־יעהריגען סעזאן איין מאל אין פילהא־מאניע זאל די בעדייטענדסטע יודישע און פוילישע ארטיסטען: די יודישע זינגערין אלא לילית און די אינטערנאציאנאלע טענצערין זינוי האלאמא.

אין היינטיגען אוונט בעמט אויך אנטייל דער בעקאנטער פוילישער טענצער פעליקס פארנעל און דער העררליכער פוילישער הומאריסט יערזשי וועלען און אנדערע.

די אויבענדערמאנטע ארטיסטען וועלען אויף זייער היינטיגען אויפטריט אויספיהרען אן אינטערעסאנטען פראגראם: די שענסטע לידער־לידלעך, אינטערעסאנטע טענץ, הומאר סענטימענטאליזם א. א. וו.

מארגען — חנוכה-קאנצערט מיט משה קוסעוויצקי

א זעהר גרויס צופרידענהייט צווישען דער לאדזער יודישער בעפעלקערונג און ליבהאבער פון דער יודישער נגינה האט ארויסגערופען אין אונזער שטאט דער אנגעזאגטער חנוכה־קאנצערט, וועלכער קומט פאר מארגען מיטוואך, 8.30 אוונט אין פילהארמאניע־זאל מיט דער בעטייליגונג פון בערוהמטען אבערקאנטאר פון דער גרויסער ווארשאווער סינאגאגע ה׳ משה קוסעוויצקי.

צוליב דעם יום־טוב חנוכה וועט קוסעוויצקי זינגען ספעציעלע חנוכה־לידער וועלכעס לאדז האט דאס נאך נישט געהערט און וועט זיכער האבען דעם אמת׳ן עונג־יום־טוב.

ערקלערונג פון אדוו. סטאניסלאוו דאבראניצקי

(בריף אין רעדאקציע)

חשוב׳ער ה׳ רעדאקטאר!

בקשר מיט דער „אפענער ווענדונג צום אדוו. סטאניסלאוו דאבראניצקי", וועלכע איז פערעפענטליכט געווארען ד. 3 דעצעמבער ה. י. אינם נומער 278 פון אייער וו. צייטונג, בעט איך אייך צו געבען פאלגענדע הכחשה:

אין איינער פון מיינע לעצטע רעדעס בשעת א געריכטס - פערהאנדלונג צווישען צוויי יידען האב איך בענוצט פאלגענדן זאץ: „די סאלידאריטעט צווישען יודען, וואס שטעהען אויף א נידריגער אינטעלעקטועלער שטופע, איז גרויס, דאגעגען איז צו בעמערקען, אז צווישען די אינטעלעקטועלע יודישע קרייזען פעהלט צום בעדויערן זעהר אפט די סאלידאריטעט".

דאס אבער, וואס עס איז דערמאנט אין דער דערמאנטער נאטיץ שטימט נישט מיט דער ווירקליכקייט.

גלייכצייטיג בעמערק איך, אז אויף אלע וויי־טערדיגע ארויסטרעטונגען, וועלכע וועלען האבען א פערזענליכען באדען, וועל איך קיין תשובות מעהר נישט געבען.

מיט ד״א

(—) אדוו. סט. דאבראניצקי.

דער בעריהמטער קבלה - פארשער פראפ. גרשון שלום

פון ירושלימער אוניווערזיטעט וועגען „משנה חב״ד"

אין א בריף צום היגען קאמיטעט שרייבט פראפ. שלום צווישען אנדערען:

„... איך אינטערעסיר מיך שטארק מיט די ווערק פון דעם טייערן חכם ה׳ בוגין און איך בין זעהר צופרידען זעהען זיי געדרוקטערהייט. נאכ־מעהר מחמת דעם, וואס זיי בעריהרען דירעקט מיינע פארשונגען אויפן געביט פון קבלה. אה ספק בעציה איך מיך מיט ליבשאפט און סימפאטיע צו אייער עקציע"...

היינט אויפן אלגעמיינעם פער-לאנג „סערזשאנט גרישא"

היינט דינסטאג ווערט אין „ראזמאיטאשטשי"־טעאטער געשפילט אויפן אלגעמיינעם פערלאנג ארנאלד צוויגס בעריהמטע פיעסע אין 19 בילדער „סערזשאנט גרישא" אין וועלכער קורט קאטש, דער בעריהמטער שוישפילער און רעזשיסער, פרעמיע פון בערלינער לעסינג-טעאטער שפילט די טיטול-ראלע מיט א אויסערגעוועהנליכען ערפאלג.

Dr. med. L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט.

זונטאג פון 9—1 פארמיטאג.

ביי שטוהל-פערהאלטונג

בענוצט דאס נאטירליכע ביטערוואסער

Franciszka Józefa

אנ׳אויסגעבונע דארם-ענטלעדיגונג, פרעגט דאקטוירים. צו בעקומען אין אלע אפטייקען און סקלאד-אפטעטשנעס.

ראדיא-פראגראם

דינסטאג, דעם 4-טען דעצעמבער

6,45 פריהמארגען-אודיציע. 6,48 פליטען. 6,52 גימנאסטיק. 7,07 פליטען. 7,15 ידיעות. 7,25 פליטען. 7,50 רעקלאמע-קאנצערט. 11,57 צייט-סיגנאל. 12,03 ידיעות. 12,05 פרעסע-איבערבליק. 12,10 קאנצערט. 12,45 אודיציע פאר קינדער. 1,00 ידיעות פון טאג. 1,05 קאנצערט. 3,30 עקספארט-ידיעות. 3,35 בערזע. 3,45 לייכטע מוזיק. 4,45 פ.ק.א.-קעסטעל. 5,00 קאמעראלער קאנצערט. 5,25 הערשפיל פון קאטאוויץ. 5,50 טעכניש פאסט-קעסטעל. 6 פליטען. 6,10 רעפערטואר פון די טעאטערן. 6,15 קאנצערט פון בלאז-אינסטרומענטען. 6,45 ליטעראריש סקיצע. 7,00 פליטען. 7,20 אקטועלער שמועס. 7,30 פליטען. 7,50 ספארט-ידיעות. 8,15 טראנסמיסיע פון דער פויזנער אפערע. אין דער ערשטער פויזע—אוונט-ידיעות. אין דער צווייטער פויזע – פארלעזונג אין ענגליש. 10,55 רעקלאמע-קאנצערט. 11,10 ידיעות, קאמוניקאטען. 11,15 טאנץ-מוזיק.

גרשון און לייבוש...

שמועסען זיך אדורך אין „בערל-שמערל"-טעאטער

אין „בערל־שמערל־טעאטער" (אין קאפע „איי־דעאל", פיעטרקאווער 48) איז לעבעדיג און לוסטיג.

די פארשטעלונגען גייען אדורך מיט גרויס דערפאלג, און וואס א טאג קלאפט עס אלץ בעסער.

די ליאלקעס האפסען, רעדען, זינגען און שפרינגען, און די לאדזער האבען שטארק הנאה צוקוקענדיג, ווי זייערע לאדזער „הנאהבים והנעימים" זענען עולה־לפיפע־געווארען.

היינט איז דער בענעפיס פון גרשונען מיט לייבישען, וועלכע וועלען רעדען וועגען שטייער־הנחות פאר יודען. וואס זיי — האבען אליין אויס־געפועלט......

פון די פוילישע טעאטערס

שטאטיש-טעאטער „סקאלא":

היינט דינסטאג אוונט ווערט געגעבען „ליב'ע אהן ווערטער" מיט אינא סים.

„טעאטער פאפולארני" אגראדאווא 18:

היינט דינסטאג 8,15 אוונט ווערט געגעבען די מוזיקאלישע אפערעטקע „דאס נישט געקושטע ווייב".

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	—	—	—	94.50
3 פראצענטיגע	בודאוולאנע		—	45.75
4 „	דאלארובקא		—	53.50
7 „	סטאביליזאציע (אמ.)			69.75
5 „	ווארשאווער פ.-ב. 1934			60.00
5 „	לאדזער	„	„	52.00
ענגלישער פונט	—	—	—	26.30
דאלאר אפיצ.	5.30	נישט אפיצ.	—	5.28
גאלד-דאלאר	—	—	—	8.91.50
גאלד-רובל	—	—	—	4.5.90
דייטשער מארק	—	—	—	1.87

לאגע פון דער יוד. עמיגראציע אין פראנקרייך

(ענדע פון דער 5־טע זייט).

בעגרעניצונגען, גיט אונז מיט א האמער איבערן קאפ.

אפילו אין די פראנצויזישע סינדיקאליסטישע קרייזען האלט מען (געשפרעך מיט לעאן זשוהא), אז דער פראנצויזישער ארבייטער מוז האבען די פריאריטעט, אז דער יודישער „פאסאניע" ברענגט שאדען דעם פראנצויזישען ארבייטער און אז מען דארף אפשטעלען די אימיגראציע, די סאציאליסטען אליין זענען פאר א ראציאנעלער ארבייטס־פאליטיק.

אין די פראנצויזישע קרייזען קען מען נאר די פראגע פון ארבייט פון אויסלענדער, אין איהר אלגעמיינער געשטאלטונג, מען קען זי אבער נישט אין איהרע ספעציפישקייטען ביים יודישען אימיגראנט.

מיר האבען אין פאריז איינציגע אימיגראציע־ארגאניזאציעס, אימיגראציע־ביוראס, אימיגראציע - קאמיסיעס און קאמיטעטען, וועלכע האבען א גאנץ קיילעכדיג יאהר גערעדט וועגען אימיגראציע, עמיגראציע, טראנס־אימיגראציע א. אז. וו. היינט אבער — ווען דאס פראבלעם פון אימיגראנט איז געשטעלט געווארען אויפ׳ן שארף פון א מעסער — איז נישטא קיינער וואס בעהמט די איניציאטיוו אין דעם פרט. די דאזיגע ארגאניזאציעס זאגען, זאגט מען, גארנישט זיכער, צי זיי דארפען עפעס טון אויף דעם געביט, דאס וואלט געווען א פערברעכען, ווען זיי וואלטען טאקע אזוי געדענקט. עס קומט אפשר דערפון וואס זייער עקזיסטענץ אליין איז ביז אהער געווען א וואקלדיגע און, זיי פיהלען זיך נישט אין כוח עפעס צו טון אויף דעם געביט. די פאריזער יודען — מוז מען מודה זיין — האבען זיי קיינמאל נישט גענוג געשטיצט, אז זיי זאלען אנזאמלען גענוג ענערגיע אויף דער היינטיגער צייט.

אין איצטיגען מאמענט איז דאס אבער קיין תירוץ נישט. אלע אימיגראציע - קאמיטעטען און טוער מוזען פערגעסען די אלטע חשבונות פון כבוד, פארטיי און פאליטיק, און מען מוז אויספלאנטערן די לאגע פון יודישען אימיגראנט.

איצט אבער דיקטירען די זאפארטיגע אומשטענדען — באלדיגע ארגאניזאציע. דאס, וואס מען האט ביז אהער נישט געטון, קען מען אין איין מאמענט נישט ראטעווען. מען קען אבער דאך עפעס ראטעווען.

די אלע ארגאניזאציעס, פריוואט מענשען. וואס האבען געארבייט און ארבייטען נאך איצט אויפן געביט פון הילף פארן יודישען אימיגראנט, מוזען איצט ארויסטרעטען אין פראנט פון יודישען לעבען און ראטעווען דאס, וואס לאזט זיך נאך ראטעווען. זיי מוזען אריינדרינגען אין אלע פראנצויזישע אינסטיטוציעס, אין אלע ארגאניזאציעס, קומען אין בעריהרונג מיט׳ן פראנצויז און איהם ארויסשטעלען דאס אמת׳ע געשטאלט פון דעם יודישען ארבייטס־פראבלעם.

עס זענען איצט פערפלייצט אלע יורידישע ביוראס, אלע ארגאניזאציעס, מען רייסט אן די טירען פון דער ליגע פאר מענשען־רעכט, פון דער ליק״א, פון דער פעדעראציע. יודען מיט בלייכע פנימ׳ער שטעהען אין דער פערספעקטור מיט אנגסטיגע אויגען און ווארטען, אין צעהן מינוט ארום, אין פינף מינוט ארום וועט מען זיי אפשר געבען זייער לך־לך צעטעל אין דער האנד, ווי־דער וועלען זיי זיין געצוואונגען צו נעהמען אין דער האנד דעם וואנדער־שטעקען, ווידער זעט זיך פאר זיי שטעלען די אייביגע פראגע „וואוהין"? ווי דער בעריבד זיין, ווידער אומזיכערקייט, ווידער לויפען — וואוהין?

Dr. REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 201-93

ספעציאליסט

פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג, סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען

נעהמט אן פון 8—11 און פון 5—8 אוונט

קלאנג-סינא-טעאטער

Zachęta

זגערזשער 26

היינט און פאלגענדע טעג!

— I —

פאסצינירענד מייסטערווערק, קאמף פון 2 וועלטען, רעזשי: Turzański

שרפה איבער דער וואלגא

W. Imkiszyniew אין דער הויפטראל

— II —

די וואונדערבארע מעלאדישע אפערעטקע א. ג.

„רייצענדע נאכט"

אין די הויפטראלען:

Ewelina Laye, John Boles.

אנהויב פון די סעאנסען: שבת און יום-טוב 12 א זייגער. געוועהנליכע טעג 4 נאכמ.

„דער העלדישער ים-רייזענדער"

קאמעדיע אין 4 אקטען פון געארג קייזער. יודיש טוביה קאץ.

געשפילט פון קורט קאטש אין „ראזמאיטאשטשי"

געארג קייזער געהער צו דעם דאזיגען טיפ דייטשע שרייבער, וועלכער האט בעלויכטען דאס אלטעגליכע לעבען מיט א שמייכעל פון לייכטער איראניע. ער שטעכט מיט דער שפיז פון סאטירע דאס, וואס ער האלט פאר שלעכט, נישט אפשוינענדיג קיינעם. געארג קייזער איז גוטמוטיג, מאנכעסמאל קען ער אבער שארף געבען א שטאך וואס טוט וועה. זיינע מענשען — זענען מייסטענטייל קליינע, וועלכע ווארפען זיך אין הילפסלאזיגקייט בנוגע זייערע לעבענס בעדינגונגען, מענשען, וועלכע האבען נישט קיין גרויסע אידעאלען, מאנכעסמאל טיילט זיך אויס פון דער גאנצער גרופע עפעס איין בעדייטענדערע געשטאלט, וועלכע קייזער מאלט מיט העלע פארבען (זשא זשעפערזאן — אין העלדישען ים־רייזענדער), אבער אין אלגעמיין זענען דאס קאמישע פיגורען, וועלכער קייזער האט אויפגעכאפט. דעם גאנצען מאטעריאל האט ער געשעפט פון זיין אבסערוואציע אין אלטעגליכען לעבען.

קייזער האט זיין קאמעדיע געבויט זעהר געשיקט, הגם אן דעם שטארקען טעאטראלען נערוו. זיין קאמעדיע אינטערעסירט און דערוועקט א אויפריכטיג-פרעהליכקייט, בעזונדערס די ערשטע 3 אקטען (ווייל דער פערטער איז מאכערייקע־ארטיק) די איז זעהר פיין און אינטערעסאנט געשריבען.

קייזער האט זיינע פערזאנען, דוכט זיך, אהן אויסנאם געצייכענט גראטעסק און ווען די קאמעדיע וואלט אויף דעם אופן אויפגעפיהרט געווארען, וואלט „דער העלדישער ים־רייזענדער" געקענט זיין א הערליכע קאמעראלע קאמעדיע, אבער אויך נישט פארן ברייטען עולם, נאר פאר גרויסע אמתע טעאטער-פיינשמעקער.

קורט קאטש האט אין זיין אויסגעצייכענטער רעזשי טאקע אנגעדייט אויף דעם גראטעסק, ווייל אזוי איז דאך געצייכענט געווארען נאטאן און יאקוב, נאך בולטער זשא זשעפערסאן און שוין גאנץ גראטעסק מאריס מאטצן.

קורט קאטש האט זיך אבער אין דער רעזשי געמוזט רעכענען מיט די אויפנאהמס-פעהיגקייטען פון אונזער טעאטער-עולם, צוריקגעהאלטען דאס גראטעסקארטיגע שפילען פון דער קאמעדיע און געגעבען אן אנגענעהמע רוהיגע, געמיטליכע, פרעהליכע און רוחניותדיגע פארשטעלונג. ער האט געשאפען די שטימונג פון דעם דענישען רוהיגען, „קאלטען" שטעטעל, פון דער רוהיגער „קאלטער" משפחה, וועלכע ווערט דערוואַרימט ערשט דעמאלס ווען ס׳פאסירט אזא אונגעוועהנליכער פאל מיט דעם בריף פון אמעריקא.

קורט קאטש האט מיט זיין העדליכער רעזשי פערשטאנען צו ברענגען כסדר צו דער שטייגערונג פון דער אקציע, ענטוויקעלט כסדר די שפאנונג ביז צום סוף פון דריטען אקט, וועלכער איז דער „קלו" פון דער גאנצער קאמעדיע.

„דער העלדישער ים־רייזענדער" פערמאגט נישט קיין סטאר־ראל, אזוי, אז דער גאסט האט זיך דא בעגנוגענט מיט א שעהן־געשניצטער כאראקטער־ראל פון לאאן קריעס. קאטש שפילט די ראל מיט זעהר פיל נישט-געצוואונגענער געמיטליכקייט און פערשטענדניש, וואונדערבאר איז ער געווען ביים שלוס פון דריטען אקט, וואו ער האט ארויסגעוויזען זיין גאנצע גרויסקייט. קאטש האט דא געשפילט נישט קיין אנדערען ווי דעם דענישען קרעמער, מיט זיינע קליינטשיגע אינטערעסען מיט זיין הארייזאנט, וואס שטייגט נישט אריבער דאס געוועלבעל מיט קאלאניאל-סחורות, דאס איז אין קאטשס לאאן קריעס בולט און דיק אונטערגעשטראכען געווארען און אין דעם בעשטעהט די גרויסקייט פון אקטיאר.

דעם דיסקרעטען טאן האבען געפינען נאטאליא ליפמאן (אננא) און רייזעל ליבראווסקא (קלארא). די דאזיגע נעבען-ראלען האבען זיי בעוויזען צו מאכען פאר נישט איבריג, הגם קיין גרויסעס איז דא נישט פערהאן אויפצוטון. משה ליפמאן (אמעריקאנער) האט געשאפען א פיינע סילועטקע. אויסגעצייכענט איז געווען יצחק גרוד-בערג (מאריץ מאטצן). פאר באזשיק און סטרוגאטש׳ן זענען די ראלען פון יאקוב און נאטאן צוגעפאסט.

י. דאנסין.

היינט, דינסטאג, דעם 4-טען דעצעמבער שלאגער-פרעמיערע פון דער רעוויו פון אנשל פוקס
Leo Fuks „פוקס טאנצט א קאריאקע"
Irena Różyńska, Rita Konarzewska, Aleksander Suchcicki, Leon Żeński, Leon Rytowski און פון ארטיסטישע ליטונג: Leo Fuks — פרייזן פון די פלעצער פון 75 גר. אן — אנהייב פון 7.45 און 9.45
שבת און זונטאג 3 פארשטעלונגען: 5.45, 7.45 און 9.45 אכטונג!

Teatr „Bandа"
124 Kilińskiego 124
tel. 240-38.

דער נאמען איז דער סימבאל פון זינד.
אין דער הויפט-ראלע: דער סאוויעטישער שטערן
ANNA STEN
פאריז! בולווארן! אויסער'ן פראגראם: קלאנג-צייטשריפט PAT
אנהייב 4.30 נ"מ, שבת און זונטאג 12.30 בייט., לעצטער סעאנס 10.30
דער זאל ווערט גוט געהייצט

„NANA"
היינט פרעמיערע מיט דאס וועלט-מייסטערווערק פון
Emil Zola

קלאנג-קינא
CAPITOL
זאוואדזקא 16

LABORATORJUM ANALIZ LEKARSKICH „HIGJENA"
Gdańska 31a, tel. 192-64

GABINET ŚWIATŁOLECZNICZY
עלעקטרישע בעשטראלונגען, קווארץ-לאמפען, סאלוקס, דיאטערמיע.
Gdańska 31a, parter, tel. 192-64

אויגען-קליניק
מיט שטענדיגע בעטן פון
Dr. B. Donchin
פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72
נעהמט אן שטענדיג אויגען-קראנקע
(צוזאמען פארציכטן א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטאריש פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענט.

TŁOMACZ PRZYSIĘGŁY
Olga MARKUSÓWNA
urzęduje obecnie
przy ul. Piotrkowskiej 73,
tel. 181-53.

Zagubiono okulary
w skórzanej pochewce, idąc z Żeromskiego, Śródmiejską do teatru polskiego. Łask. znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem Żeromskiego 42, m. 12. Tel. 120-66.

קליינע אנאנסען!
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייז פאסטענס
אנ'אדמיניסטראציע מיט קווציר אין א גרויס הויז ווערט געזוכט. אפערט אונטער „אדמיניסטראטאר" אין אדמ.

פערשידענעס
Niniejszem zaświadczam, iż został zgubiony kwit inkasowy № 6070, wyd. przez Bank Kupiecko-Kredytowy. Wystawca: L. Lewinsohn, pl. w Warszawie dnia 20.XI.34 na sumę zł. 82.15. Kwit staje unieważniony. 5213

Lekcje hebrajskiego i angielskiego. Postępy gwarantowane. Ceny przystępne. Narutowicza 11 m. 4, front. Zgłoszenia 5–6 popoł.

ראקאלעז
צווייי וואוינונגען צו 1 שטוב א קיך מיט בעקוועמליכקייטן צו דינגען פון 1-טן יאנואר. 28 pułk Strz. Kan. 3, m. 8.

ברוך-קראנקע!!!

J. Rapaport

ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז, פון דעם אין גאנץ פוילן בעריהמטן ספעציאליסט ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט, וועלכער עקזיסטירט 30 יאהר און איז געווארן אנערקענט פון פיל בעוואוסטע פראפעסארן.

ברוך-ליידענדע! ספעציעלע ארטאפעדישע גומי-הייל-באנדאזשען פון מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט בעזייטיגן אהן שום אפעראציע, ראדיקאל שנעל און זיכער מיט דעם גרעסטן ערפאלג, די שווערסטע, געפעהרליכסטע און פערעלטערסטע ליידענדע ברוכן ביי מענער, פרויען און קינדער. — ספעציעלע ארטאפעד. הייל-באנדאזשען פאר צו ריקגעקומענע ברוכן נאך אפעראציעס, ווי אויך ספעציעלע אינדיווידועלע צוגעפאסטע ארטאפעד. בויך-באנדאזשען געגען ארפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס.

פאר קאליקעס, הויקערס און אלערארט פעהלער פון גוף!

אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט הערן אויסגעפערטיגט די הייל-בערטע און פון פיל פראפעסארן אנערקענטע מעטאדע סטע, ארטאפעד. הייל-גארסעטן פאר פערקרימונג פון רוקען-ביין (Skrzywienie Kręgosłupa), ביין-שווינדזוכט, ליימונגען, פערקריפעלטע פיס ביי קינדער און ערוואקסענע קינסטליכע הענט (פראטעזן) און פיס, ווי אויך די פראקטישע ארטאפעדישע אפאראטן פאר שמערצליכע פלאטפיס לויט גיפס-מאדעל.

אלע קראנקע אין מיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט, ווערן נאר פון מיר פערזענליך בעהאנדעלט.
30 יעהריגע פראקטיקע, פולע גאראנטיע!
ערמעסיגטע פרייזן! עמפפאנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אוו.
עס ווערען אויך אנגענומען מיטגלידער פון אובעזפ. ספאל. (קאסע-כאריך).
אכטונג! אכטונג!
ערשטע און איינציגע ארטאפעדישע הייל-אנשטאלט אין לאדז
Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

הערצליכען דאנק
הויכשעצען דריק איך אויס מיין הערצליכסטן דאנק דעם ארטאפעד. ספעציאליסט ה' דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10, פראנט, פארטער, פאר'ן אויס-געהיילן מיר פון דעם פעהלער-ברוך, וועלכער האט מיך פיל יאהרען שטארק געפייניגט. איך ערקלער דאס מיט צופרידענהייט. דאס א דאנק ה' דיר. י. ר. האט מיט זיין אויסגעצייכנטן בעהאנדלונג, און איך פיהל מיך זעהר גוט און בין ארבייטספעהיג. פאר דעם דאנק איך אים בעזאנדערס.
אברהם קאמעלגארן, לאדז.

OGŁOSZENIE.
Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę 10.000 metrów sześciennych kamienia polnego (brukowca).

Warunki ogólne, wzór oferty i umowy otrzymać można w Wydziale Budownictwa, Plac Wolności Nr. 14, pokój Nr. 34, w godzinach od 11-ej do 13-tej.

Oferty z oznaczeniem ceny jednostkowej oferowanego materjału składać należy w Wydziale Budownictwa, pokój Nr. 41 do dnia 21 grudnia 1934 roku do godz. 12-tej, w kopertach podwójnych, zamkniętych i zalakowanych.

Koperta zewnętrzna powinna zawierać dowód złożenia wadjum do depozytu Zarządu Miejskiego oraz drugą kopertę, zawierającą ofertę, podpisane warunki ogólne i wzór umowy.

Wadjum w wysokości 3% od oferowanej sumy może być złożone w gotówce lub w wartościach, wymienionych w warunkach ogólnych przetargu.

Oferty mogą być składane na całość dostawy lub na jej część lecz nie mniejszą, jak 2.500 metrów sześciennych.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 21 grudnia 1934 roku o godz 12.15 w pokoju Nr. 42.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, prawo powierzenia tylko częściowej dostawy, jak również prawo odrzucenia wszystkich ofert.

Oferty, nieodpowiadające warunkom przetargu lub złożone po terminie, rozpatrywane nie będą.

Łódź, dnia 3 grudnia 1934 roku.

Zarząd Miejski w Łodzi.

וויכטיג פאר דאמען
נאר 2 זל. ווערט פאר איבערגע מאכט די עלעגאנטע
היטעו
אויך גאנץ נייע היטען צו געדענקען 3.50
די אדרעס
Modystka „TOLA"
23 Zawadzka 23

Ogłoszenie.
Zarząd Miejski ogłasza przetarg publiczny na sprzedaż około 30,000 kilg. belek żelaznych.

Belki powyższe można obejrzeć na składzie przy ul 6-go Sierpnia Nr. 104.

Oferty składać należy w zamkniętych kopertach w Wydziale Gospodarczym, ul. Zawadzka Nr. 11, III piętro, pokój Nr. 50, do dnia 17 grudnia 1934 roku godziny 12-ej, w którym to czasie odbędzie się przetarg przy współudziale oferentów.

Do oferty należy załączyć wadjum w wysokości zł. 300.

Łódź, dnia 3.XII 34.

Zarząd Miejski w Łodzi.

Dr. L. FALK
ספעצ. ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטן
Nawrot 7, tel. 128-07.
עמפפאנגט פון 10–12 און פון 5–7 נ"מ

Dr. med. S. LIEBESKIND
Akuszer-Ginekolog
przeprowadził się na ul.
Andrzeja 2, tel. 216-66
przyjmuje od 4–6.

Dr. Jakób Hadnzel
ספעציאליסט אין ארטאפעדיע
(קראנקהייטן פון ביינער און געלענקען).
Sienkiewicza 20, tel. 141-41
נעמט אן פון 4—6 נאכמ.

Dr. med. Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען, בלאז און אורין-קראנקהייטן
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעהמט אן פון 2–3 און פון 6–8 אוו.

Hilde Handzel
ספעציעלע וויגער היילגימנאסטיק פאר פערקרימונגען פון רוקען-ביין, פלאכפוס און קינדער.
Sienkiewicza 20, tel. 141-41.

Dr. med. JÓZEF GEISLER
וועגערישע און הויט-קראנקהייטן
(בלאדער-שוואכקייט)
CEGIELNIANA 4, tel. 216-90
נעמט אן פון 9 ביז 2 און פון 5 ביז 9 אוו. פאר פרויען בעזונדערע ווארט-צימער.

Dr. med. A. KLESZCZELSKI
CHIRURG-UROLOG
ספעציאליסט פאר הארן, בלאז און נירען-כירורגישע קראנקהייטן
Narutowicza 16 tel. 127-79
(Piłsudskiego 76)
נעמט אן פון 3 ביז 6 אווענד.

Dr. med. N. Kajzer
ספעצ. פאר אינערליכע און קינדער-קראנקהייטן
האוינט יעצט אויף
בושעשנער 24 (ריג מלינארסקא)
נעמט אן פון 9–10 און פון 4–7
לעטשניצע-פרייזן.

לעטשניצע
פון דאקטוירים · ספעציאליסטן
זגערזשער 17
טעל. 116-33
רענטגען-גאבינעט
וועגעראלאגישעס אמבולאטאריום
פון 9 פריה ביז 8 א זייגער אוונט.
וויזיט 3 זל.

Dr. S. Kantor
ספעציאליסט פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטן (סיפיליס און טריפער), הייל מענער-שוואכע
פיעטריקאווער 90 טעל. 129-45
נעמט אן פון 8–2 נאכמ. פון 9–4
אוו., זונטאג און יום-טוב פון 8–2 נאכמ
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן.

Dr. HELLER
ספעצ. פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטן און מענער-שוואכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונט, זונטאג פון 2–11
פאר פרויען ספעציעלער ווארט-זאל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזן.

Dr. med. Józef Imich
צוריקגעקעהרט
ספעציאל-ארצט פאר הארצ, נאז און אויער-קראנקהייטן
... פון לארינגאלאגיש ... אין ...
מאניושקי 1, טעל. 209-97
נעמט אן פון 5–7 אוונט.

Dr. med. Niewiażsk
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקהייטן, בעהאנדלונג פון מענער-שוואכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
צוריקגעקעהרט
נעמט אן פון 8–11 און פון 5–9
זונטאג און יום-טוב פון 9–1 פארמיטאג
בעזונדערע ווארטע - זאל פאר פרויען.

לעטשניצע
פאר וועגעריש קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטן
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 122-73
פון 8 פריה ביז 9 אוונד.
וועגערישע-קראנקע, מענער-שוואכע און הויט-קראנקהייטן
אנאליזן פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-סטאציע
פון 8 ביז 9 אוונד.
א בעראטונג 3 זל.

אנאנסען-פרייזן: פאר א מילימעטער-שורה פאר'ן טעקסט — 18 גר. פריוואט און ערב-יו"ט — 24 גר. מען — 12 גר. ... — 16 —, 8 —, 4 —	אבאנעמענטס-פרייזן: אין לאדז — 4 זל. חודש ... מיט צושטעלונג אינ'ם הויז. אויף דער פראווינץ ... אויסלאנד 7 זל. אמעריקא — 1 דאל.	פאר'ן אינהאלט ... ווערן נישט צוריקגעגעבן ... די אדמיניסטראציע ...	... ביז 20 גר. ... 10 גר. ...

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman